

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy evre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy evre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

BEADÍTÁSOK:
4-hatásos postai sors egyszer 20 fill.
minden levélközvetítő 16 fillér.

Rybnar hora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény-
Társaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, május 28.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vendéjelek: Hamsea — Mangra és egy névtelen.**
- A Mrendiház ülése.**
- Getterhalte.**
- A Ineseti mandátum.**
- Az angol gondák Aradon.**
- Kiegészítési vita az osztrák delegációban.**
- Jótékony asszonyok közgyűlése.**
- Milogatási parancs egy sikkasztó ügyvéd ellen.**
- Egy aradi kereskedő sorsa.**
- Kecseth-ünnep Aradon.**
- Csanádmegyei tanítók közgyűlése.**
- A kórház új főorvosa.**
- Az anyós a békeszerződésben.**
- Rágalmazási pörök az Andrássy-szobor miatt.**
- Tárca: A próba.** Irta: Inina.
- Regény-Csarnok: A fehér hattyú.** Irta: Caullie Mendés.

Hamsea — Mangra és egy névtelen.

Arad, május 27.

Az aradi püspökjelöltek harca folyik tovább kínéletlenül, cikkeseredetten. Egyesek a román lapokban csináltatnak hangulatot maguk mellett, mások a fővárosi magyar lapokat tévesztik meg és vezetnek félre egy-egy pártfogó cikk erejéig.

Egyik budapesti ellenzéki újság, mely *Hamsea* ellen évek óta mérges harcot folytat, most abba a kellemetlen helyzetbe került, hogy a következetesség szempont-

jából *Mangrát* kellene ajánlgatnia az aradi püspöki székbe. A lap, mivel ezt Hamsea-ellenes tendenciája mellett sem teheti, úgy segített magán, hogy állást foglal egy harmadik mellett, akit bár nem nevez meg, mégis a beavatottak tudják, hogy *Pap Ignácról* van szó.

A nevezett lap ma ezeket írja:

„Az az agitáció, a mely az aradi gör. püspöki székért folyik, igen szomorú helyzetben tünteti fel az egyházmegye egész beléletét. Fenyegetések, egymás befekettítése és rágalmazása képezik a küzdőfelek fegyvereit. Ha ez az anarchia tovább fog tartani, nem igen lesz köszönet abban, hogy akár *Mangra*, akár *Hamsea* lesz aradi püspök.

A gör. keleti egyház belső szervezete és autonóm élete olyan szilárd alapon fejlődött hazánkban, mint sehol más országban, még a szabad Romániában se s mégis az egyház élére kerülő férfiak rendszer viszonyok között is tehetetlenek s működésük és kormányzási akciójuk némelykor csodálatot keltő csekélységek miatt zéróponyra jut. Miért? Mert az egyház élére kerülő embereknek nincs meg a kellő tekintélyük ahhoz, hogy egy nagy egyháznak szellemi és vallási ügyeit a román nép és a magyar állam érdekeinek megfelelőleg vezethessék. A múlt példája bebizonyította, hogy azok, a kik a román neppel szemben, mint egyházi férfiak strucpolitikát csináltak s későbbben mint

egyházkormányzók a néppel élni ohajtotak, nem tudták kellőképpen összegyeztetni a magyar nemzeti állam referenciáit politikai multjukkal s működésük csak újabb zavarokat s félreértéseket vetett felszínre.

Az aradi püspöki székre pályázó jelöltek is hat hét óta olyan fegyverekkel dolgoznak egymás ellen, a melyek alkalmasság arra, hogy őket tökéletesen lejárasák a józan nép szemébe. Nincs ember az aradi egyházmegyében, a ki mély megbotrányozással ne fordulna el azoktól, a kik a Mangra ellen indított hajszában odáig mentek, hogy immár nem kimélik sem a családi tűzhelyt, sem az ártatlan rokonok becsületét, sem az egyház méltóságát. Viszont mindenki felháborodva fordul el azoktól, a kik egyre-másra zaklatják állami életünk ama befolyásos tényezőit, pártfogást kérve Mangra részére, a kiket épen *Mangráék* és *Russuék* sértettek meg vérig az aradi *Tribuna Poporuhiban*.

A korteskedés a jelöltek mellett egész cinizmussal folyik, a mi bizonyára ártalmára lesz az új püspöknek, sőt az egyháznak is, bárkit válasszanak is meg. A legkülönösebb a dologban az, hogy a hazai románság vezérférfiai, a kik egyházi szerepet is játszanak, tétlenül nézik egyházuk presztizsének megtépázását. Az egész hazai román sajtóban egyetlen egy komoly szó sem olvasható az aradi püspöki szék betöltése ügyében. A ma érkezett temesvári *Controla* közöl ugyan a ro-

TÁRCA

A próba.

Irta: Inina.

Jenő 23 éves tanulmányait végző ifju.
Gitta 18 éves szőke, nevető leány.
Szüleik távolból rokonságba állanak egymással.
Marie kisasszony 67 éves hajdon, ki örökké ifju ohajt lenni.

Gittáéknál házvezetőnő.
Az egész történet Gittáék vidéki kastélyában játszik a pünkösdi ünnepek alatt.

A női szalonban már felgyújtották a lámpát, de a társaság még nem gyűlt össze. Csak Jenő és Gitta ülnek a kanapén. Valami szokatlan szótlanosság lepi meg őket, nem nevetnek, nem csacsognak mint máskor. Végre is Jenő tör meg habozva a csöndet. Közelebb húzódik Gittához, megfogja a kezét, szemébe néz.

— Gitta, haragszik reám?

— Nem.

— Hát megbántottam? Vagy rosszul esett magának, hogy a doktornétól csókot kértem? No nézze hiszen csak tréfáltam. Csak nem féltékeny arra a kis libára?

— Én? nem bánom én ha kezdve az első-től az utolsóig végig csókolja őket. Én féltékeny? magára, soha sem leszek, tudja soha! Azt ne is várja tőlem.

— Akkor nem is szeret.

— Bár ne szeretném...

— Azt kívánja? — No nézze Gittám, bóküljünk ki. Maga megcsókol engem edesen, aztán én átmegek az urakhoz kártyázni, ide ugyanis mindjárt jönnek a hölgyek és akkorszent lesz a béke közöttünk. Jó? — Hallgat? Vagy nem akar békülni? En azt sem bánom. No isten vele Gittám, én nem kérlelem többé, hanem azt mondhatom, hogy eztán majd én nem fogok békülni.

Ezzei megindult az ajtó felé, ott megállt, vár, azt reméli, hogy Gitta utána megy. Gitta azonban állhatatos maradt.

Az est csak eltelt valahogyan, de a boru nem hagyta el a leány homlokát; nagyon bántotta, hogy nem bocsátott meg meg Jenőnek. Eljött az éj, s ez borzasztóbb volt mindennél, mert hajnalig nem hozott álmot, csak könnyeket Gitta szemére. Csak mikor már a hajnal első sugara tört elő felcsókolni az esti nap könyvét a fűszálról, szenderedett el, s akkor is a legrosszabb álmokra. Mindig a doktorné s Jenő jártak előtte. De mért akarja azt megcsókolni? Álmában még rettentőbb volt. De ő csak nem fogja féltetni. Nem egy világért sem! Egy férfinek soha sem szabad tudni azt, hogy féltik mert ez növeli hűségét, s fokozza vágyát arra, hogy kinozza a nőt, s mindig újabb okot szolgáltat a féltékenységre. Hamar véget ért azonban a rossz álom, s felébredve elhatározta, hogy mégis inkább bocsánatot kér most már ő, s megmondja, hogy igen is bántja, ha mást csókol, mert félti szerelmes szíve minden porciká-

jával. S oly szépen fogja kérni, hogy lehetetlen megnem bocsátania.

Felölté fehér ruháját, s kiment a parkba. A májusi reggel üde rózsákat csalt arcára, a fülemile dala nótára készített. S énekelve, kacagva ment vendégei felé. Feledve az esti perlekedést a rossz éjszakát. A hölgyvendégek már mind ébren, az első imára hívó harangszó is megkondul a templomban. Jönnek a gavalérok.

— Uraim, lefőztük önöket s a pünkösdi rózsát sem nyújtjuk át, miénk a királyság. Jó reggelt.

Gitta kiválik a csapatból s mindkét kezét előre nyujtva, nevetve szalad Jenő elé.

— Isten hozta, jó reggelt.

— Jó reggelt, — volt a fagyos válasz.

Gitta feltekint rá könybe borult szemekkel.

— Csak nem haragszik rám.

— Nem haragszol, de rosszul esik, hogy épp akkor győződtem meg irántam való közönyéről, mikor legjobban hittem magának, s legjobban szerettem, s hogy akkor hagyott már el, mikor végre közeledtünk volna boldogságunkhoz...

Gitta arcán csöndesen potyogtak végig a könnyecsek.

— Edes Jenő, én igazán nem úgy értettem, hiszen olyan nagyon szeretem. De hisz az este nagyon mérges voltam, haragudtam magára, s azért hadartam össze mindent.

— Haragjában volt őszinte hozzám. Ezt köszönöm is. Hanem arra kérem, hagyjuk a

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

mán egyháznak egyik vezérférfia tollából egy cikket, de ez is csak gyanúsításokkal fordul Mangra ellen. A „Controla” cikk-írója nagy apparatussal bizonyítja, hogy Mangra multjánál fogva méltatlan a püspöki méltóságra, de nem tud meggyőző érveket felhozni a mellett, hogy a másik jelölt, megválasztása esetében, képes volna-e rendet teremteni az agyonzaklatott egyházmegyében.

Az egyházmegye legújabb történetéből meg lehet tanulni, hogy az aradi egyházmegyét csak oly egyén vezetheti sikeresen, a kit a közlekedés pártkülönbség nélkül emel a diszes püspöki méltóságra s a ki a most egymással szemben küzdő klikkek és pártok intrikáitól távol áll. Tiszta kezű és lelkű egyházi embert kell püspöknek megválasztani, a ki multjánál fogva nem fog alkalmat szolgáltatni arra, hogy a magyar állam közvéleménye meggyanúsithassa bárminő oknál fogva és bármilyen viszonyok között a gör. kel. egyházat. De viszont erős kezű ember kell oda, a hol az intrika, az önzés és a nepotizmus megbontott minden egységes működést és összetartást az egyház hívei között. Egyedül ezek a szempontok képezhetik mérlegelés tárgyát a püspökválasztó zsinat június 15-iki ülésén.

Hogy a kelepcebe került függetlenségi lap közleménye nem sok vizet fog zavarni, — az természetes.

A kiegyezési tárgyalások. Széll Kálmán és Körber dr. miniszterelnökök, a két kormány kereskedelmi és pénzügyi miniszterei, valamint Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ma több órán át tanácskoztak. A tárgyalásokat később meghatározandó napon folytatják.

A csongrádi mandátum. A kir. kuria első választási tanácsában Tergovesics István bíró ma folytatta a csongrádi választás dolgában lefolyt vizsgálat eredményét. Sorra felolvasta mindazoknak a vallomását, akik a petícióban inkriminált lakomákon részt vettek. Valamennyien azt mondják, hogy e lakomák — tudomásuk szerint — nem kortesvacsorák voltak, s különben is valamennyien oly tőzsgyökeres kor-

mánypártiak, hogy nem volt szükség rá, ötöt ingyenes eszem-izszommal kapacitálni. Az előadó ezután áttért az ellenkérvényre elreadelt vizsgálat anyagának ismertetésére. Az ezen irányban kihallgatott tanúk legtöbbje beismeri, hogy a parochián kaptak enni-inni valót, de csak azért, hogy együtt maradjanak, amíg le nem szavaztak. Néhányan azt is igazolják, hogy maga Hegyi Antal adta az enni-inni valót, ő rendelte, ő fizetett mindent, az ő bátyja és sógornője szolgálták ki a választókat. A perbeszédekre holnap kerül a sor.

A főrendiház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

A főrendiház tagjai ritka nagy számban gyülekeztek fel a muzeumba. Félő volt, hogy ez hosszadalmas ülést jelent és ebben nem is csalódott senki. A legnagyobb érdeklődéssel várta mindenki Széchenyi Béla gróf koronaőr felszólalását. Ennek a kedvéért foglaltak helyet a sajtó közvetlen szomszédságában a szépséges Széchenyi Alice és Anna grófnők, a kiknek állandó udvaruk volt mágnásokból és szerelmes sóhajokból.

A kormány teljes számban megjelent, mert hogy a költségvetés is napirenden volt.

A főrendi ellenzék is itt volt: gróf Zichy Nándor élénken sürgött-forgott hívei körében. A főpapságot azonban csupán négy főpásztor képviselte.

A képviselők karzatán gróf Apponyi Alberttel egész sereg képviselő jelent meg.

Részletes tudósításunk itt következik:

A főrendek részvéte.

Elnök Csáky Albin gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Széchenyi Gyula gróf, Plósz Sándor és Darányi Ignác miniszterek.

Elnök megemlékezik a martiniquei katasztrófáról és a francia nemzetet ért gyász alkalmából javasolja, hogy a főrendek a francia kormánynak és szenátusnak részvéteiket fejezzék ki. (Helyeslés.)

Ezután az igazoló bizottság jelentését olvasták fel.

A bosnyák vasutak.

A napirend szerint következett a bosnyák vasutakról szóló javaslat tárgyalása.

Eszterházy János gróf drágálja a vasutakat és keskenyvágányu helyett szélesvágányu vasutakat kellett volna építeni a forgalmi összeköttetések megkönnyítése végett, de azért a javaslatot jobb hiányában elfogadja.

Széll Kálmán miniszterelnök elismeri, hogy jobb is lehetne e vasut, de ha a körülményeket tekintetbe vesszük, akkor el kell ismerni, hogy kedvezőbben most nem építhették volna a vasutakat. Kéri a javaslat elfogadását.

Zichy Nándor gróf ellenző felszólalására Széll miniszterelnök újabb felvilágosításokat ad, mire a javaslatot további vita nélkül részleteiben is elfogadták.

A budget.

Következett az 1902. évi költségvetés tárgyalása.

Császka György kalocsai érsek tiltakozik az ellen, hogy az egyetemen a katolikus alapokat államiaknak tekintsék.

Wlassics Gyula kultuszminiszter elismeri, hogy az egyetemen katolikus alapok is vannak, de egyben kijelenti, hogy az egyetem az 1848 IX. t. c. alapján tisztán állami intézmény.

Ambrózy István báró a közigazgatási reformról szól miután szerinte a törvényhozás csak akkor foglalkozhatik valamely törvénnyel, ha már készen van. Általában a közigazgatás államosításáról beszélnek mindenfelé. Ennek a jegyében csináltak a választásokat, s ennek a jegyében vannak a közigazgatásnak számos bajai. Az államosítás pedig általában a reform késik, holott a közigazgatáson sürgősen segíteni kell és nem szabad az államosításig várni. Itt-ott a helyzetet tarthatatlannak jelzi, Illusztrációul felhozza, hogy a földművelési kormány 50—100 frt pénzbírságot rótt ki azokra, a kik az almafán rágódó kártékony vértetűt nem irtják. Ezt a rendeletet pedig senkisémet hajtja végre. Legyen kevesebb a pénzbírság, de azt aztán szedjék is be legalább a minisztérium szakközegei. Szól ezután arról, hogy a gyom, a gaz kiirtásával senkisémet törődik, pedig ez többbe kerül az országnak, mint a hadsereg. Ajánlja, hogy iktassák törvénybe a paraszti birtok költöttségét, a mi a kisgazdák elszegényedéséül és pusztulásául gátolná meg. Ezzel azonban a földművelési kormány keveset törődik. A költségvetést elfogadja.

Szabó Jenő a kiegyezésről szólva sajnálja, hogy az önálló vámterülettel irtóznak a dualizmus hívei. A kiegyezésben a teljes paritás érvényesítését kéri a kormánytól.

Laszkary Gyula utal a szomorú felvidéki viszonyokra s a nemzetiségi izgatók ellen határozott intézkedéseket kér.

Erre a költségvetést elfogadták. Holnap Széchenyi Béla és Vay Miklós grófok fognak beszélni.

dolgot s ne hitegessen tovább. Azt nem féltjük, kit nem szeretünk. Ep azért nem is haragszom magára, mert a szeretetet erőltetni nem lehet. De hinni sem fogok többé soha.

— Jenő, összetett kézzel kérem, higgyen nekem, higgye el, hogy szeretem, és hogy haragom is csak féltésből eredt. Tegyen próbára, kísértse meg, ha hinni tudna nekem.

— Jó, megkísértem, de előre bocsájtom, nem engedem elámitani magam holmi csekélységekkel.

Az egész szép nap ked lyesen telt el koszias, játékok s egyéb apróságokkal. Délután az ifjuság teniszezni kezdett. Gitta karját a szomszédja véletlenül raketjével megütötte, mire ő a társaságot elhagyva, nehéz szívvel felment a lakásba.

Az öreg Marie kisasszony szobáján át lehetett az ő szentélyébe jutni. Sirva borogatta karját, mikor lépteket hallott.

— Ez Jenő, nini meg állt. Bizonyosan hallgatódzik, hogy vajjon sirok-e? Nem, azért sem sirok.

Jenő belép, s szomoruan kérdi:

— Megütötte? Fáj? Mutassa.

Gitta még jobban eltakarja karját a vizes ruhába, s szemérmesen huzogatja lejjebb a feltűrt ruha uját:

— Ugyan már, hogy mutatnám?

— Lásza, ilyenek maguk. Egy általán nem látom be, hogy mi illetlenség van abban, ha maga megmutatja nekem a karját. Ha bába megy, ott láthatja egy egész had mélyen kivá-

gott rövid ujjú ruhában, s most én, könyéig sem láthatom. No mutassa, ha kérem.

Gitta félve nyújtja oda, s Jenő gyöngéden oldja le a borogatást, s nézi azt a filigram gömbölyűségű kart, melyen az ütés mint kék posztó darab látszott a fehér meztelenségen. S megcsókolta azt.

— Miért jött ide Jenő? Ha maga nem szeretne nézzen rám, — mondta a fiatalembernek kedves kötekedéssel.

— Most pedig éppen azért jöttem, — válaszolt ez, — hogy magára nézzek s megkérjem himezzen tárcámba betűt. Megteszi?

— Igen.

— Hát szeret?

— Nagyon szeretem.

Gitta átveszi a tárcát, kutatni kezd benne, s egy hatalmas hajfürtöt talál. Szóke, de nem olyan, mint az övé, sokkal világosabb. Egyszerre elsötétül előtte minden s agyán egy gondolat cikázik át: a doktorné.

— Jenő, mondja felkiáltva — kinek a haja ez, nem az én hajam.

Jenő felugrik, hirtelen elveszi tőle a tárcát, fejéhez kap.

— Oh, én ügyetlen, én örült, odaadom magának s épen magának. Gitta édes szentem, meg tudna bocsátani nekem? Soha, soha többet nem okoznék szomorúságot magának. Csak ez egyszer engedjen meg. Megoocsájt?

— Igen, — válaszolta lemondással a leány.

— Hát csókoljon meg.

— Soha azt többé — soha...

Jenő felugrik, átkarolja a lányt nevetve:

— Oh, édes boldogságom, hát elhiszi, hogy én ezt emlékebe vettem valakitől? Na nézzen rám s nevéssen velem együtt. Nézzen hát rám, mert én is sirok, pedig magát sem akartam sirva látni. Inkább elmondom honnan van, csak nevéssen már.

Gitta kék szeméből még egyre potyog a könny, míg Jenő kezdi a hajtörténetet mesélni.

— Mikor bejöttem, hogy megnézzem karját, a Marie kisasszony asztalán e hajfürtöt láttam, mindjárt az jutott eszembe, hogy evvel teszem próbára magát.

— Erre kinyilik az ajtó, s Marie kisasszony dult ábrázattal jön be. Elrejtőzött, hogy kihallgassa a két szerelmes párbeszédjét s mikor már ennyit hallott, nem bírva uraikodni magán, berontott s a hiányzó hajfürttel úgy nézett ki mint egy furia:

— Így megszegyenitettek, öreg fejemre ez kellett csak. S elvéve a fürtöt, szaladva ment ki a szobából.

A két gyermek egyedül maradt s sirás, nevetés és csókzáró közepett békült ki. Edes mámorító boldogság az, mikor kis pörlekedés után az első csók elcsattan. Feledve volt az ütés, a bántalom, a féltékenység s a két ifju szerelmi csókjában egy jövő boldogság frigyét kötötték meg.

A próba tehát bevált.

TÁVIRATOK.

A búr békétárgyalás.

Protéria, május 27. A békétárgyalások dolgában Dél-Afrikában tulnyomó a kedvező felfogás és el kell ismerni, hogy ennek a felfogásnak szolid alapja van. A tárgyalások elhúzódása nem okvetlenül biztató jel. Noha a búr megbízottak lemondtak a reményről, hogy megérvhatják a köztársaság függetlenségét, mégis van néhány más pont, a melyekre nézve meg egyezés még nem jött létre. Még mindig van egy makacs kisebbség, amely magára nézve az *ellenségeskedés folytatását* tartja legjobb kivezető utnak a mostani helyzetből. A még elintézetlen pontok minden pillanatban *tárgyalások megszakítására vezethetnek* és nagyon valószínűtlen, hogy azok, akik a békét akarják, abba fogják hagyni a harcot, amíg jelentékeny kisebbség folytatni akarja. Mindezeket a pontokat figyelembe kell venni, mielőtt ítéletet lehet alkotni a tárgyalások esetleges kimeneteléről.

A felekezeti iskolák ellen.

München, május 27. A birodalmi tanácsosok kamarája az iskolatörvényt tárgyalta és azt indítványozta, hogy töröljenek egy rendelkezést, amely a kisebbségben lévő felekezetek számára való felekezeti iskolákról szól. A kamara elfogadta Würtzburgnak a kormány által is támogatott indítványát, a mely a fennálló közősen használt iskolák megszüntetését kizárja.

Gotterhalte.

(A nemzeti aspirációk és az ellenzék.)

Arad, május 27.

A most annyira aktuális Gotterhalte-ügyben igen szép, igen érdekes cikket írt *A Hét* kitünő tollu főmunkatársa, *Kóbor Tamás*. A cikkből az alábbi részleteket mutatjuk be:

Mikor *Tisza Kálmán*t megkérdezték, hogy valóban olyan lehetetlen dolog-e a koronánál keresztülvinni a Gotterhaltenak mellőzését, azt felelte:

— Dehogy, gyerekjáték volna, de nem tartom igazságosnak, hogy a magyar király kisebb ur legyen nálamnál. Ha én akárhová megyek, a cigány mindig rázendíti: Vékony deszkakerítés... hátha nekem elfujják a nótámat, miért ne hallhassa a király is az ő nótáját?

Mondanom sem kell, hogy a megboldogott generális ezzel a beszéddel csak elütötte az igazi feleletet, mely úgy szól, hogy csakugyan lehetetlen, legalább hosszú ideig még lehetetlen. Pedig mennyire tanácsos volna, milyen olcsó áron lehetne akár a legsúlyosabb materiális áldozatokat ebből a nációból kivásalni. Es még sem akad magyar államférfi, ki ezt az üzletet föl merete volna a koronának ajánlani: buzásd Magyarországon a magyar király-himnusz, vagy akár a Kisasszonyt Pozsonyban, s ennek ellenében olyan istenítő népszerűsége tesz el szert, amelyből ujoncokat lehet kapni, ágyukat lehet önteni, s. az egérfogástól a kínai gyarmat-okkupációig mindent meg lehet csinálni. Pedig alig volt még magyar kormányférfi, akinek meg nem gyült volna a baja a Gotterhalteval. *Bánffy Dezső*, aki el tudta hordatni a Hentzi-emléket, mégis a Gotterhalte hangjai mellett hordatta el. Igazán lehetetlen s minél kevésbé hisznek benne, annál lehetetlenebb.

Van annak főképpen pszichológus oka. Mi, amikor ribilliózunk a német szó, a fekete-sárga szín és a Haydn nótája ellen, merőben a magunk faji és historiai érzületünk sérelmét látjuk benne, amabban pedig osztrák centralista

tedenciát és germán dinasztikus csökönnyöségét. Am ugyanaz az érzület uralkodik a másik fél-nél is: ott ugyanolyan mélységes átérzésével a maguk igazának és jogának az osztrák szín és az osztrák himnusz ellen való demonstrálásban törekvést látnak, melyet ha nem is mondanak dinasztia-ellenesnek, de mélységesen illiberálisnak és igazságtalannak. Hát mit vétettek a magyarnak a Habsburg-szinek? Mát minek nézik az ős házat, mennyire taksálják a királyi hatalmat, ha még a színébe és a hangjába is beleavatkoznak? Valami olyasféle sértést éreznek, mint érezhet a becsületes leányzó, akinek házasságot és örök szerelmet fogadnak, ha előbb lealacsonyítja magát. Nem úgy van, de ott úgy érzik, ez pedig döntőbb, mint a faktum. Valamint a Gotterhalte ellen való magyar közvéleményben is az antipatia és a gyanu a döntőbb, mert ebbe a nótába még akkor sem nyugodnék bele a magyarság, ha egészen bizonyosan tudná is, hogy a dinasztia Magyarországot többre becsüli, mint Ausztriát, a lelkében teljesen magyar, és esze ágában sincs többé sem germanizálni, sem a Gotterhaltában, meg a fekete-sárga színben a még eljövendő Gesamtmonarchie szimólumát látni.

Mi a Habsburg-házat, mivel Ausztriához közelebb áll, úgy látjuk, mintha Ausztriára támaszkodnék s mivel v nnek nem teljesített vágyaink, miket a korona nem teljesít, hát a dinasztiaát látjuk erősebbnek magunknál. Ebből származik azán az a fatális taktikai hiba, hogy mi magyarok kívánságnak, sőt kérelemnek hisszük azt, ami odafönt ribillió követelésnek és erőszakkal való fenyegetésnek hangzik. Innen való azután, hogy az ellenzéknél nagyon rossz kézben vannak ezek a nemzeti aspirációk, mert az ellenzék természeténél és helyzeténél fogva határozottabban és kitartóbban követel valamit, annál inkább tekinti nem teljesítését a dinasztia önvédelmének és jogos hatalmi érdekének.

Innen való továbbá, hogy minden magyar kormányra a dinasztianak ez a megfélemlitettsége akarva akaratlan rádiktálta a tulzó lojalitást s a dinasztikus érzékenység respektálását oly beteges mértékben, amilyenben maga ez az érzékenység is beteges. *Tisza Kálmán* tigrisből nem vedlett át báránynyá, de bizony a királyi családdal szemben levetette a tigrisbőrt. S hosszú kormányzása alatt megtanulta ő is, az utódai is, hogy a dinasztianál semit se lehet elérni, ami az ellenzéken hatást tenne. S innen való, hogy a legtöbb nemzeti vívmányt *Bánfy Dezső* érte el, mert őt ismerték a dinasztianban és az udvarnál merőben aulikusnak. Az aulikus embernek pedig meg lehet sok mindent adni, amit a függetlenségieknek megadni kész veszedelem.

Igy látva a Gotterhalte kérdését, lehetlenségnek tartom annak kiküszöbölését, mert képtelennek tartom a mi ellenzékünket arra, hogy a helyzet és a pszichológiai diszpozíció kellő számbevételével taktikát változtasson és a legnemzetibb aspirációkat éppen a legaulikusabb elemeknek engedné át. Minden technikai, vagy politikai érdek, ami a császár nótájához fűződik, amilyen a fejedelemnek legfőbb haduri volta, a közös hadseregben az egyeséges hadur személyének integer kidomborítása, az uralkodóház egységes nagyságának a külfölddel való demonstrálása, ami bajosabb, ha nem a családnak vannak színei és van himnusza, hanem az államoknak, ugyancsak fontosak, de számba sem jönnek a magyar politikusok képtelensége mellett arra, hogy erős hazafik és kitűnő szónokok léteére még pszichológusok és taktikusok is legyenek.

Aradon

A facseti mandátum.

(A vizsgálatot újból elrendelték.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, május 27.

Az 1901. október hó 2-án történt általános képviseléválasztások alkalmával a facseti kerületben *Harkányi János* bárót választották meg orsz. képviselővé, a szintén szabadelvű programmal fellépett *Nemess Zsigmond dr.* aradi ügyvéddel szemben. A választást a kisebbségben maradt párt petícióval támadta meg, vesztegetés, etetés itatás miatt kérvén *Harkányi báró* mandátumának megsemmisítését.

A kuria február 7-én elrendelte a kérvény abszolút okaira a facseti kerületben a vizsgálatot. De alighogy a vizsgálat megkezdődött, a kérvényezők visszavonták petíciójukat.

Popescu és társai, a törvényes határidőn belül, újabb petícióval támadták meg *Harkányi báró* mandátumát, amelyhez a régi petíciót mellékeltek. Ezt a petíciót ma tárgyalta a kir. kuria második választási tanácsa, *Vavrik Béla* tanácselnök elnöklésével. A támadók meghatalmazottja *Edvi-Ilés Károly* volt, a választást *Horánszky Dezső dr.* védte.

Edvi-Ilés ismertette az új kérvény tartalmát, melyet a réginék kiegészítéseképpen kért tekinteni és az elsőnek hiányait akarja pótolni.

A kérvény abszolút és relatív érvénytelenségi okokra van alapítva. Abszolút okokul felhozta a következőket:

A képviselő és atya, *Harkányi Frigyes* báró, őt választónak nagyobb összegeket adott azért, hogy reá szavazzanak, illetőleg szavazatokat vásároljanak az ő számára.

Rothkopf József választónak 20 koronát adott szavazataért. *Nány János* facseti gyógyszerésznek a képviselő gyógyszerári jog megszerzését ígérte, ha reá szavaz.

Az abszolút okokon kívül több relatív érvénytelenségi okot hoz fel a kérvényezők képviselője, úgy a megvesztegetésre, mint az etetés-itatásra vonatkozólag. Azt állítja, hogy *Harkányi* főkorteséi az oláh községekben a bírák és jegyzők voltak, akik tőle és atyjától kapták a pénzt a lélekvásárlásra. Igazfalva község választói közül etetés-itatással tántorítottak el 88 szavazót a *Nemess Zsigmond dr.* pártjáról.

Felhoz még több érvénytelenségi okot és kéri a Kuriát, hogy a kérvényben felhozott összes érvénytelenségi okokra rendelje el a vizsgálatot és állapítsa meg, hogy az érvényes szavazatok többségét nem *Harkányi báró*, hanem *Nemess Zsigmond dr.* nyerte el. Ha pedig erre a vizsgálat elég okot nem szolgáltatna, akkor az abszolút okok alapján a választás megsemmisítését kéri.

Horánszky Dezső dr. választásvédő az új kérvényt a törvény megkerülésének mondja. Az első kérvényre vonatkozólag csupán abszolút okokra rendelték el a vizsgálatot. A bizonyítási eljárás már négy öt napon át folyt is, de midőn kérvényezők látták, hogy a tanuvallomások számukra semmi kedvezőt nem eredményeznek, visszavonták a petíciót és beadtak egy újat, hogy az alaki hiányokat pótolják. Tagadja úgy az új, mint a régi kérvény vádjait. Különbben sincs helye az új petíci nak, mert az csak a törvény kijátszására irányul. Végül mindakét kérvény elutasítását kéri.

A kuria, egy órahosszat tartó tanácskozás után a bizonyítási eljárást elrendelte ugyanazon ténykörülményekre nézve, amelyekre az első tárgyalás alkalmával elrendelte a vizsgálatot. A már kihallgatott tanuk újból való kihallgatását mellőzi és vallomásukat a folytatólágos jegyzőkönyvhöz csatolni rendeli. Az új kérvényben felhozottakat új ténykörülményeknek tekinti s a Kuria azokat figyelembe nem veheti.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Délután: Lilliomfi, vígjáték. Ifjúsági előadás. Este: Kornevillei harangok, operette. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Délután: A király házassága, vígjáték. Este: Rip van Winkle, operette. (Páros bérlet.)

Péntek: Szünet.

Szombat: Balatoni rege, színmű. (A nyári színház megnyitása.)

* **Rip van Winkle.** A téli színházban utolsó előadásul *Rip van Winkle* kerül színre elsőrangú kiosztásban. A főbb szerepeket Zilahiné-Singhoffer Vilma, Parlagi Kornélia és Haller Irma, (akik külön-külön felvonásban fogják alakítani Lisbethet), Békéssy Gyula, Bejczy György, Polgár Sándor, Sarkadi Aladár játsszák. Ez lesz egyszermind a bérlet utolsó előadása.

* **Balatoni rege.** A *Balatoni rege* előkészületei miatt pénteken szünetet tart az igazgatóság. E darabmal nyitja meg *Zilahi* igazgató szombaton, folyó hó 31-én ünnepélyesen a nyári színházat. A darabhoz való fényes díszleteket *Végh* István, a szeniális festőművész már elkészítette, úgy, hogy májól kezdve már teljes főpróbákat tarthat a színház személyzete.

* **A király a pozsonyi kiállítás színházban.** A pozsonyi mezőgazdasági kiállítás megnyitása alkalmából a király meglátogatja a pozsonyi színházat, amelyet augusztus elsején vesz át *Szendrey* Nihály, a színház új igazgatója. A király látogatása alkalmából díszelőadás lesz a színpadon *Máder* Rezső egyik balletje, továbbá egy-egy fölvonás *Dóczy* Lajos „Utolsó szerelem” című színművéből és a „Hunyadi László” dalműből. Prologust erre az alkalomra *Heltai* Jenő ír, megvilágít darabul pedig *Fényes* Samu színműve: „Kurucz Feja Dávid” kerül színre.

Az angol gazdák Aradon.

(Egy naplós látogatás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Az angolországi Essex-grófság harminc-negyven gazdája, szövetségi tagja és kereskedője ma Aradon időzött. Tanulmányuton vannak az angol vendégek s utjukba ejtették a mi városunkat is, hogy itt az *Aradmegyei Gazdasági Egyesület* vendégeiként, megismerkedjenek, már amennyire rövid időre szabott aradi tartózkodásuk ezt megengedte, Aradváros gazdasági viszonyaival.

Az egyesület elvezette az angolokat saját helyiségeinek és raktárának, valamint a Neuman-gyárnak megtekintésére, s borkóstolót rendezett számukra.

Az angoloknak Aradon való tartózkodásáról az alábbi tudósítás szól:

(A megérkezés.)

A Temesvár felől érkező vonattal délelőtt 10 óra 40 perckor jöttek meg az angol gazdák Aradra. Fogadásukra megjelentek a pályaudvaron *Vásárhelyi* László vezetése alatt az *Aradmegyei Gazdasági Egyesület* tagjai, az arad-vidéki szőlősgazdák és borkereskedők nagy számban.

A vonatból kilépő angol gazdákat harsány éljenzés fogadta a Perronnon. Valamennyi vendég jelvényt visel a gomblyukában és pedig egy magyar címet, melyet ezüstözött szalag vesz körül emvel a felirással:

Hungary, 1902. május 16. — június 1.

Ez a két dátum Magyarországon való tartózkodásuknak időtartamát foglalja magában. Az angolokat vendégül látó gazdasági egyesület nagy körültekintéssel készítette elő az angolok aradi tartózkodásának programját, kellőképpen gondoskodott tolmácsokról, és vezetőkről. A vendégek mindegyike egy-egy számot kapott, ugyanilyet a melléjük rendelt vezető. Így az-

tán a kiszálláskor minden angol gazda feltalta aradi kalauzát, kik a gazdasági egyesület tagjaiból teltek ki.

Mikor a vendégek a vonatról leszállva a Perronnon összegyűlekeztek, eléjük lépett *Vásárhelyi* László országgyűlési képviselő, a gazdasági egyesület elnöke s rövid magyar beszéddel üdvözölte az Essex-grófsági gazdákat. Szívesen ajánlják fel nekik vendégszeretetüket az aradiak, — mondta a szónok — hogy megismerjék gazdasági állapotunk viszonyait és előrehaladását.

E. A. *Fitch* a kirándulók fője angolul néhány szóval megköszönte a szívélyes fogadtatást, s azután az egész társaság a pályaudvar előtt sorba állított magánfogatokra ült, melyeken a város főútján végig egyenesen a szatad-ság szoborhoz hajtatott.

(A szobor megkeszseruzása.)

Az Andrassy-téren végig, ahol a negyven kocsi álló menet végig haladt, a közönség sorfalat állt, hogy megnézze a szőke arcú angolokat, kiknek első dolguk volt Aradra jövetelük alkalmával a vértanuk szobrát felkeresni. A szobor rácszatának ajtáját kinyitották s az angolok levett kalappal állták körül a mi városunk szomorú, de dicső múltjának emléksobrát.

Két koszorút helyeztek az angolok a szoborra. Az egyiket az *angol nemzet* nevében, ennek egyik szalagja az ország piros-fehérvörös színeit, másika Aradváros piros-fehérvörös színeit viseli. Ezt a koszorút angol beszéd kíséretében C. B. *Russel* helyezte el a szoborra. A másik koszorú a kiránduló *angol gazdáké* s szalagja az ártatlanság fehér színét viseli, aranybetűkkel ráhímezve e felírás:

„A magyar hősök emlékének — Az angol gazdák.”

Ezt a koszorút E. A. *Fitch* helyezte el a szobor talpazatára. Közben *Hámori* László dr. országgyűlési képviselő angol nyelven elmondott beszédében a szobor jelentőségéről világosított fel az angolokat. *Fitch* angol beszédében azt fejtegette, hogy nemzetük 1848-ban és azóta is állandó rokonszenvenvel viseltetik a magyarok iránt s ennek a barátságának, valamint a 18 hősek emléke iránt érzett tiszteletüknek jelölül helyezik el a szobor talpazatára koszorúkat.

A vendégek azután ismét kocsira ültek és elhajtottak az aradmegyei Gazdasági Egyesületnek és az ennek kebelében alakult fogyasztási szövetségnek Széchenyi-utcai helyiségébe, ahol megtekintették a berendezést és a fölraktározott gazdasági tárgyakat.

(A borkóstoló.)

Az angol gazdák főleg azért járnak Magyarországon, s így Aradon is, hogy a magyar nyersterményeknek piacot teremtsenek Angliában s ami mezőgazdasági produktumainkat kivigyék a messze külföldre. A gazdasági egyesület ezt a célt úgy segítette elérni, hogy borkóstolót rendezett vendégei tiszteletére a Központi szálló éttermében. A hosszú terem asztalán száz számra álltak a legfinomabb aradi, helyesebben hegyaljai borok, pálinkák és cognacok, az előállítás módok és az anyag mindenféle nemében, angol szövegű vignettákkal ellátva.

Itt várta az érkezőket *Urbán* Iván főispán, *Hamsea* Ágost püspök helynök, és Aradváros részéről, miután *Institoris* Kálmán polgármester jelenleg nincs itthon, *Varjassy* Lajos tanácsos, helyettes polgármester, *Kádas* Kálmán főjegyző és dr. *Reicher* Károly főügyész. Az említettek kivül a reggelin és a borkóstolón részt vettek:

Az angol gazdák elnöke E. A. *Fitch*, titkáruk *Nicolas*, a kirándulás szervezője *Dymenth*, továbbá *Russel*, *Page*, *Balls*, *Broocks*, *Marage*, *Custerton*, *Burrows*, *Bernard*, *Brewster*, *Chisnal*, *Goodehild*, *Speir*, *Smith*, *Clarke*, *Hunter*, *Jackson*, *Tingey*, *J. Corox*, *Hurst*, *Daunatt*, *Vinmill*, *G. Baynes*, *H. Stopes*, *W. Macandrew*, *Ewe*, *T. Bradrige*, *W. Hasler*, *S. P. Mariage*, *Moskin*, *I. G. Eve*, *I. Garrad*, *F. A. Waizey*, *R. F. Gross*, *S. J. Hater*, *D. Houston*, *H. Turner*, *A. Keen*, *D. Crawford*, *S. H. Crawley*, *W. S. Barrett*, *I. Pimbley*, *S. Steel*, *H. D. Squier* és *Dobson*.

Az aradiak közül pedig jelen voltak *Vásárhelyi* László orsz. képviselő, *Szilassy* Zoltán, az *Omge* titkára, *Biró* Albert, *Boros* Iván, *Bódi* Bódog, dr. *Baross* Ferenc, *Czárán* Márton, *Cifra* János, *Domány* József, *Deutsch* Bernát, *Fidy* Lajos, *Friebeisz* Miklós, dr. *Hámori* László, *Halmi* Andor, *Haberéger* György, *Hermann* Gyula, *Hendrey* Pál, *Kádas* Kálmán, *Kosinszky* Viktor, *Laczay* Endre, *Laehne* Hugó, dr. *Mandl* Vilmos, *Magyary* Ferenc, *Nachtnébel* Gyula, *Neumann* Dániel, *Purgly* János, dr. *Reicher* Károly, *Rensrik*, *Szalay* Károly, *Tagányi* István, *Turzó* Lajos, *Varga* Zsigmond, *Vásárhelyi* József, *Vina* Miklós, *Vajda* Lajos, *Zikó* János, stb.

A borkóstoló villás-reggelivel volt összekötve, a vendéglős erre angol-szövegű menüt készített, mely a következő fogásokat jelezte:

Broth. (Leves.)

Eggs u bacon with sauce. (Tojásos sonka, vegyes főlvágott.)

Minced meat. (Meleg sült.)

Englisch fillet steak with eggs. (Angol filé salátával.)

Cold sweets with crême. (Tészta krémmel.)

Arad, 27. May 1902.

Az elszórtan elhelyezett asztaloknál elgyűltek az angolok az aradiakkal s majd minden asztalhoz jutott egy tolmács. Az első tósztot *Hámori* László dr. országgyűlési képviselő mondta angol nyelven. Üdvözölte a vendégeket, biztosította az aradiak vendégszeretetről s azt kívánta, hogy jól érezzék magukat a város falai között. Az angolok rokonszenvenesen megtapsolták az első felköszöntőt.

Tiszi Lajosnak ugyancsak angol nyelven elmondott beszéde nem kisebb hatást keltett. Ő az angolok otthon maradt családjaikra, feleségeikre s az angol nőkre üritette poharát. Az ebéden résztvevő magyarok abból értesültek *Tiszi* Lajos beszédének hatásáról, hogy az egykedvű angol emberek többször szakították meg tápsaikkal a felköszöntőt.

Az idegenek nevében E. A. *Fitch* mondta az első tósztot. Megköszönte az aradiak vendégszeretét s rokonszenven megnyilatkozását, amelylyel különben egész magyarországi tartózkodásuk alatt mindenütt részesültek. Köszöni, hogy *Urbán* Iván főispán és *Hamsea* Ágost püspök helynök megtisztelték az ő társaságukat a vilásreggelin való megjelenésükkel.

Schusster Henrik dr. a két nemzet jövődéli összetartására, a sürűbb érintkezésre s a szorosabb összeköttetésre üritette poharát, *Mandl* Vilmos dr. pedig szintén angol nyelven elmondott beszédében megköszönte a vendégeknek azt a rokonszenves cselekedetüket, hogy felkeresték az aradiak szobrát s letették ott koszorújukat, elismeréssel adózván a tizenhárom hősek emlékének.

A vendégek közül ketten mondtak még felköszöntőt. T. S. *Diamond*, a társaság legelegánsabb tagja, a kirándulók vezetője. *Schusster* Henrik szavaira reflektált s ő is azt kívánta, hogy minél sürűbb legyen az érintkezés a két nemzet között, melynek „gentlemenjei” annyira rokonszenveznek egymással.

R. H. *Ewe* az aradvidéki bortermelőkre üritette poharát s végül *Simay* István a 48-as honvédek nevében is megköszönte a vértanuszobor megkeszseruzását. *Simay* István magya-

mal beszélt ezzel a szellemes mondással kezd-
vén meg tőszóját:

— Nehogy elmenjenek vendégeink a mi vá-
rosunkból anélkül, hogy magyar szót hallottak
veina . . .

Hazafias beszéde természetesen tapsokra
ragadta a jelenvoltakat, így aztán az idegenek
kivánságára Hámori dr.-nak tolmácsolni kellett a
felköszöntőt.

(A Neuman-gyárban.)

A lőnes végeztével a társaság ismét ko-
csokra ült s kihajtatott Gájba a Neuman-gyár
megtekintésére. Ide kiérve két részre oszlott a
társaság s az egyik rész Neuman Dánielnek, a
másik pedig Neuman Samunak vezetése és ka-
lauzolása mellett a gyár megtekintésére indult.
Fél kettőre járt ekkor az idő s jó fél óra telt
bele, míg a társaság újból összetalálkozott a
gyártulajdonosok lakásán, kik ozsonnával ven-
degelték meg az angolokat s a kíséretükben volt
aradiakat.

(Az elutazás.)

Délután 2 órakor már indulásra készen
állt az Arad-csanádi vasutak külön vonata a
gyárral szemben levő őrháznál. Az angolok és
velük igen sokan az aradiak közül is, felszáll-
tak a vonatra s az itthon maradtak lelkes él-
jenzése közben elindultak.

A csanádi vasutak különvonata fél 3 óra-
kor érkezett Pécskára, melynek vasuti állomá-
sánál az ottani gazdakör tagjai s a hatóságok
fejei Schenk Ferenc főszolgabíróval élükön vár-
ták az angolokat. Ezek megtekintették ott a
téli gazdasági iskolát és a gazdakör helyiségeit,
három órakor pedig a minta-parasztgazdaságot.
Az angolokat meglepte a pécskai gazdasági in-
tézmenyek kifejtett volta.

Fél négykor Kis-Peregre indult a társaság,
mely itt a fogyasztási szövetkezetet és egy ez
alkalomra rendezett népies mulatságot nézett
meg. A német-peregi tejszövetkezet és állatkial-
lítás megtekintése után az angolok Mezőhegyesre
utaztak, ahová este egynegyed 8 órakor érke-
tek meg.

Az angolok további utiprogrammja végig
vezet Magyarországon s Debrecenbe, illetőleg
a Hortobágyra, innen pedig Felsőmagyarország-
ba viszi őket.

TANÜGY.

Csanádmegyei tanítók közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Mezőkovácsháza, május 27.

A csanádmegyei tanítóegyesület ma déle-
lőtt tartotta meg éves közgyűlését Mezőkovács-
háza községben. A gyűlésre nagy számmal se-
reglettek össze a tanítók, tanügybarátok, a köz-
ség intelligenciája, előjárósága és a környék-
beli birtokosság.

A gyűlés a községi iskolában Strauss Gyula
elnöki beszédével nyílt meg, amit helyeslés-
sel éljenzéssel fogadtak.

A központi választmány előterjesztésére
egyhangulag tiszteletbeli tagokká választották
meg ifj. Návay Lajos dr. alispánt és Vida Fe-
renc makói református tanítót, ki a jövő hóban
tölti be tanítóskodásainak ötvenedik évét. Az
ősz tanítót Strauss Gyula elnök üdvözölte, Návay
Lajos alispánt pedig Irlanda Dezső jegyző
indítványára táviratilag értesítette és üdvözölte
a tanítóság ugyszintén Wlassics Gyula kultusz-
minisztert és Neményi Imre dr. osztálytanácsost,
Csanádmegye volt kir. tanfelügyelőjét is.

A titkári és számvizsgáló-bizottsági jelenté-
sek tudomásul vétele után Irlanda Dezső egye-
sületi jegyző terjesztette elő az alapszabályok
oly irányu módosítását, hogy a járáskörök ezu-
tán évenként csak egyszer tartanak gyűlést.
A közgyűlés a módosítást elfogadta.

Földes Ferenc mezőhegyesi tanítónak „Az
ifjúság erkölcsi romlásának okai” című ügyes

és tartalmas értekezése után a bíráló bizottság
jelentése köve kezett. Az egyesület három pá-
lyátételre ötven, negyven és husz korona arany
pályadíjat tűzött ki, s erre öt pályamunka ér-
kezett be. A bíráló bizottság Irlanda Dezső el-
nöklésével megbírálván a munkákat, az első dí-
jat a „Szózat” tanításnak (mintalecke), a más-
odikat „A játék befolyása a gyermek testi és
szellemi fejlődésére” című műnek ítélte oda, a
harmadik díj kiadását pedig nem javasolta. A
közgyűlés hozzájárult a javaslathoz s a jelíges
levelek felbontatván, kitünt hogy az első díjat
Szébelly Lipót makói izr. igazgató-tanító, a má-
sodikat pedig Görög János mkovácsnézi tanító
nyerte el. A jutalmat nyert tanítókat zajosan
megéljenezték, a bíráló-bizottságnak pedig kö-
szönetet és elismerést szavaztak.

Eben Mihály dr. zsámboki plébános mutat-
ta be ezután nagy érdeklődés mellett számtan-
tanítási módszerét. A tanulságos, szép előadá-
sért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Kelemen János nagylaki áll. igazgató-tanító
a figyelem fejlesztéséről tartott szép előadást
s a gyűlés végül a tisztújítást ejtette meg egy-
hangu felkiáltással.

Elnök lett újból Strausz Gyula alelnök Eg-
resi Péter, titkár Cirbusz István, jegyző Irland-
da Dezső, pénztáros Lélek Gáspár, könyvtáros
Németh Sándor, a választmány tagjai: Nagy
Gábor, Márton Bálint, Paulik Róza, Szalóky Józ-
sef, Doma Lajos, Apró János, Bellei Antal,
Somogyi Béla és Hum József.

Gyűlés után közebed volt s azt talán mon-
danunk se kell, hogy egyik lelkes hangú felkö-
szöntő a másikat érte.

Kiegyezési vita

az osztrák delegációban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 27.

Az osztrák delegátusok, a kik két nap
óta Budapesten vannak, ma folytatták a
külügyi költségvetés tárgyalását. A kül-
ügyi költségvetés helyett azonban mind-
untalan a kiegyezési kérdésekre tértek át s
ezzel a plénum egész ülése olyan szint
nyert, mintha ebben a fontos dologban
akarnánk dönteni és egymást kapacitálni
a vitázó delegátusok.

Ma különösen érdekes volt Kramars
beszéde, melyben a *Los von Rom* mozga-
lomról tett pikáns leleplezéseket derős,
később azonban fenyegető közbekiáltások
zajában. Beszéde végén a magyarokkal való
kiegyezés hívének vallotta magát.

Stein és pártja a kiegyezés ellen éle-
sen kikelték és megtámadták Kramarozot
— osztrák modorban, elannyira, hogy a
delegáció ülésterme már-már oly jelenetek
színhelye lett, a minők odaát a Reichs-
rathban napirenden vannak.

A mai ülésről a következő távirati tu-
dósításunk számol be:

Budapest, május 27.

Az osztrák delegáció ma folytatta teljes
ülésben a tanácskozását. Napirenden van a kül-
ügyminiszterium költségvetésének folytatólagos
tárgyalása.

Elnök dr. Baernreiter, a miniszterek padján
gróf Goluchovszky, Kállay, Krieghammer, báró
Spaun, a kormány részéről Mérey, Szentgyörgyi,
Thallóczy, Röckenhausen, Horovitz lovag osztály-
főnök és dr. Dettel udvari tanácsos.

A vita kezdete előtt az elnök kijelentette,
hogy a tegnapi ülés folyamán egyik szónok
egy idegen uralkodó személyét vonta meg nem
engedhető módon a vitába. Minthogy ő, az el-
nök, az említett szónok beszéde alatt nem volt
a teremben, helyettese pedig a szónokot nem
értette meg, ő most, midőn a dologról utólag
tudomást szerzett, rosszalását fejezi ki.

Kramarz cseh képviselő szólott ezután a
napirendhez. Hosszasan foglalkozott a *Los von*

Rom mozgalommal, a melyről pikáns leleplezé-
seket tett.

A német-pártiak izgatottan hallgatták a
beszédet s minduntalan közbekiáltottak. Kra-
marz azonban nem engedte zavartatni magát s
a csehek zajos tetszése mellett zárta be sza-
vait. Végül a Magyarországgal való kiegyezés
hívének vallotta magát.

A nagynémetek szavaiból Stein Frankó vá-
laszolt Kramarznak s őt a *Los von Rom* moz-
galomra tett egyik kifejezése miatt *neveletlen-
nek és durvának* nevezte.

Kijelentette ezután Stein a pártja nevében,
hogy Magyarországgal *nem akarnak kiegyezni s*
a perszonális uniót óhajtják.

Kramarz dr.-ral polemizált a német haladó-
párti Pergelt is, a ki úgy nyilatkozott, hogy
Kramarz fölfelé demonstrál és pártját a mo-
narchia megmentőjekép, szereti feltüntetni.

A tanácskozás nagy zajban ért véget.

Elfogatási parancs

egy sikkasztó ügyvéd ellen.

(Büntetés elől Amerikába.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Egy távirat alapján megirtuk ma, hogy a
nagyváradai törvényszék elfogatási parancsot
adott ki egy ügyvéd ellen, a ki rossz utra té-
vedt s idegen pénzekhez nyult. A feltűnést
keltő ügy előzményeiről tudósítunk ma a kö-
vetkezőket írja:

A nagyváradai törvényszék elfogatási pa-
rancsot adott ki egy biharmegyei ügyvéd ellen,
akinek előkelő nevét nemrég a legjobb társa-
ság tagjai sorában emlegették. Az emberi szen-
vedélynek legrutabbja az ital és a kártya haj-
totta romlásba, a tekintélyes, egykor befolyá-
sos urt embert, aki a lejtőn a bűn ösvényéig
jutott.

Fényes Géza dr. berettyóújfalui ügyvéd a
sárréti város egyik első gavallérja, szerepvivő
alakja volt, akinek házában uri társaság talál-
kozott hajdanában. Keresett, virágzó irodája
annyi jövedelmet hajtott, hogy költséges pasz-
sziót éveken át akadálytalanul fődözhetne. Szen-
vedélyének is bőségesen áldozhatott, s százakat
dobott a kártyaasztalra anélkül, hogy anyagi
állása megingjon.

Fényes Géza igen előkelő nagyváradai csa-
ládból házasodott. M. L. ügyvéd leányát vette
feleségül, akitől elvált. Apósa régebbi időkben
a nagyváradai társaság egyik legelőkelőbb férfja
volt. Ismeretes az ő sorsa is, elszegényedett,
sok bajba keveredett s aki hajdan fogatot, fé-
nyes házat tartott, most csöndben éledgel egy
vidéki városban. Fényes, mióta feleségével —
aki most színésznő — szakított, végképp a zű-
lésnek adta magát, s könnyelműen idézte elő
tulajdon romlását. Egész vagyonát kockára ve-
tette, irodájától elfordult, s rossz sorsára bizta
életét. Utóbb való időben legjobb barátai is el-
idegenedtek tőle, de ő maga se kereste régi
társaságát. Bűnre is vetemedett.

A múlt évben Hirschfeld Antal dr. fővárosi
ügyvéd, egy pörben, mely a berettyóújfalui já-
rásbírósnál folyt, helyettesítésével bizta meg
Fényes Gézát, aki megbízója részére több ezer
koronát hajtott be Kohn Ferenc vagyonbukott
monoki kereskedő csődtömegéből. És ezt az
összeget nem juttatta el megbízójának, sőt el-
számolni is vonakodott az ezer koronával, mire
a fővárosi ügyvéd kénytelen-kelletlen *sikkasztás*
miatt följelentette a nagyváradai kir. ügyész-
ségnek.

Fényes Géza ellen megindult a büntető el-
járás, s midőn bűnpörében az első tárgyalást
kitűzték, nem jelent meg a bíróság előtt. Ekkor

elrendelték az elővezetését, s már a következő főtárgyalásra, melyet elnapoltak, *csendőrök kíséretében az ügyvédet.*

Tegnap új főtárgyalást tűzött ki *Fassie* Pál tanácselnök, s mivel az idézést a vádlottnak nem kézbesítették, eleve elrendelte újabb elővezetését. A csendőrök azonban bejelentették a bíróságnak, hogy *Fényes Géza nyomtalanul eltűnt*, s felvilágosítást hollétéről senkisésem adhat. Igen valószínű, hogy az elzúllott ügyvéd a büntetés elől Amerikába vagy Romániába szökött. A bíróság *elfogatási parancsot* adott ki *Fényes Géza* ellen.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A névtelen asztaltársaság f. hó 31-én, szombaton este 8 órakor rendes havi gyűlést tart, melyre a tagokat minél számosabb megjelenésre felkéri az elnökség.

Egy aradi kereskedő sorsa.

(Gondnokság alá helyezés előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Az aradi kir. törvényszék e hó 30-án egy azelőtt jómódu, tekintélyben álló kereskedőt helyez gondnokság alá. A kereskedőnek szomorú sors jutott. Vagyonos szülőktől származott, a kiktől meglehetősen összeget örökölt, a vagyont azonban szerencsétlen körülmények miatt elvesztette, s mikor tönkrement, az anyagi romlás annyira megviselte, hogy lelki állapota megzavarodott, s most az *aradmegyei kórháznak* egyik csöndes lakója.

A szánandó sorsu ember *Heimbach Adolf* 58 éves nős, volt kereskedő. Apja tekintélyes terménykereskedő volt, aki meglehetősen összeget hagyott fiára. *Heimbach* egy ideig szintén üzletet folytatott, de csakhamar tönkrement, és mire az életkor delére jutott, semmije se maradt és hozzátartozóinak könyörületességére volt utalva.

Ez a sors annyira megviselte a jó módhoz szokott embert, hogy *elmebaj*t kapott. Csöndes téboly vett rajta erőt, a melyet azonban alig vettek rajta észre. Rendszerint a kávéházakat bujta, ahol állandóan föl- és alá járkált, fölkapott egy-egy ujságot, letette, azután tovább ment. *Heimbach* különben széles műveltségű, a tudományokkal sokat foglalkozott és lehet, hogy a könyvek bujása is elősegítette az idegbaját.

Legutóbb a baja annyira súlyosbodott, hogy hozzátartozói orvosi megfigyeltetés alá vették, *Heimbach hűdésses nagyfokú idegbajban* szenved, E miatt néhány nap előtt bezállították az *aradmegyei kórházba*.

A kórház vezetősége értesítette erről az aradi kir. törvényszéket, mely május 30-ára tárgyalást tűzött ki *Heimbach gondnokság alá helyezésére végett*.

A szerencsétlen, tönkrement kereskedő sorsa mindenütt, a hol hallottak róla, s a hol ismerték, őszinte sajnálkozást keltett. A kávéházak pedig elvesztettek egy külön, érdekes alakjukat, a ki a délelőtti óráiban, felsőkabátban, görnyedten méregette végig a termeket, néha-néha kapva föl egy-egy német ujságot, azután tovább vándorolt...

SPORT.

+ Turisták kirándulása. Az aradhegyvidéki turista-egyesületnek f. hó 29-én *Vingára* tervezett kirándulása — a vingal rendezőség távirati értesítése következtében — bizonytalan időre elhalasztatott.

Jótekonny asszonyok közgyűlése.

(Özvegyek és árvák segítése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Özvegy asszonyoknak, árváknak gondozásáról folyt ma délután, a városháza tanácstermében a szó. Egy évi munkájáról számolt be rendes évi közgyűlés keretében az *Aradi polgári jótekonny egyesület*. A közgyűlésnek a beszámoló érdekes adatain kívül volt még egy kiemelkedő mozzanata: elhatározták az *özvegyek állandó, rendszeres havi segélyezését*, úgy, hogy ezáltal a segélyre szorultak megszabaduljanak a kínos bizonytalanságtól.

A közgyűlésen *Urbán Ivánné* fővédőasszony és *Varjassy Lajos* polgármester-helyettes elnököltek.

Varjassy Lajos polgármester-helyettes nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölve a megjelenteket, a jegyzőkönyv vezetésére *Parecz Béla* dr. titkárt, hitelesítésére *Abrai Lajosné* és dr. *Keresztes Gyuláné* urnőket kérte föl.

Parecz Béla dr. terjesztette elő a fővédőasszonynak és a választmánynak az 1901. évi működésről szóló jelentését. Az elsőben is megemlékezik az egyesület vezetésében történt személyi változásokról: *Fübián Lászlóné* fővédőasszonynak lemondásáról és *Salacz Gyula* polgármesternek országgyűlési képviselővé történt megválasztásáról, a ki ennek következtében megszűnt az egyesület elnöke lenni. A jelentés meleg szavakban méltatja mind a kettőjük működését, és azt indítványozni, hogy működésük fölött a választmány jegyzőkönyvi elismerést fejezze ki, s ezt velük átiratban tudassa. Majd elmondja a jelentés, hogy az egyesület a múlt évben minden zaj és külső sikerek nélkül, de annál hathatósabban működött, különösen az özvegyek segítése körül. A míg az előző évben 174 özvegynek összesen 964 korona segélyt adtak, az 1901. évben 55 özvegynek 2251 korona segély jutott. Az árvához kiadásaihoz 3351 korona 20 fillérrel járult hozzá. Jelentősen növekedett az egyesület törzsvagyon, a mely ma 112,292 koronát tesz ki.

A számvizsgáló bizottság jelentését *Tedeschi Viktor* terjesztette elő; ennek végzetével a közgyűlés a jelentéseket tudomásul véve a pénztárosnak és a választmánynak a felmentvényt megadta.

A felügyelő bizottság elnökévé özv. *Darányi Jánosné*, tagjaivá *Steiner Ferencné* és *Simon Karola* urnőket választották meg.

A közgyűlés hátralevő részét az indítványok töltötték ki.

Tedeschi Viktor azt indítványozta, hogy endrődi *Salacz Gyula* országgyűlési képviselőt, aki, mint Aradváros polgármestere, huszonhét éven át volt az egyesület elnöke és a ki az egyesület működése körül oly kiváló buzgalmat fejtett ki, hogy annak eredményeül az egyesület szerény árvaháza a *Teleky-utcai szerény otthonból* a *Kiss Ernő-utcában* épült, díszes palotába költöztetett át, hervadhatatlan érdemei elismeréséül az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé válaszsza a közgyűlés. (Élénk éljenzés.)

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Majd ismét *Tedeschi Viktor* állott föl szólásra és azt indítványozta, hogy *Varjassy Lajos* polgármester-helyettesnek, aki először elnököl a közgyűlésen, fáradozásáért köszönetet szavazzanak. (Éljenzés.)

Varjassy Lajos megköszönte az elismerést, Őszintén kijelentem — mondta — hogy szívesebben még semminő közgyűlésen nem elnököltem. (Derűltég.)

Abrai Lajos a tisztikar és a választmány

működése iránt adott az elismerésnek kifejezést. Ma, — ugymond, — amikor bizonyos aggodalommal kísérik az egyesületek szaporodását, mert attól kell tartanunk, hogy azok ami erőnket fogják elvonni, annnyival inkább meg kell becsülnünk azokat, akik megmaradnak az egyesület vezetésében. A fölolvastott évi jelentésnek egyik szép adata volt az alaptőkének mintegy nyolcezer koronával való gyarapodása. Ez csak úgy volt lehetséges, ha a vezetők a polgárság körében az érdeklődést az egyesület ügyei iránt tovább ébren tudták tartani.

A közgyűlés *Abrai* indítványára a tisztikarnak és a választmánynak működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Végül *Parecz Béla* dr. tett indítványt. Viszszatért a jelentésnek azon adatára, hogy az özvegyek segítésére mily jelentékenyen nagyobb összeg fordított, azonban szóló ezt se tartja elégnék. Az egyesületnek olyan tekintélyes alaptőkéje van, amely fennállását évtizedekre biztosítja. A közönség körében felhangzik itt-ott a panasz, hogy az egyesület nem teljesíti eléggé misszióját. Ezért a jótekonny munkájában tovább kell menni. Azt indítványozza: mondja ki a közgyűlés: az *özvegyek állandó havi segélyének rendszeresítését* és bizza a választmányt, hogy erre nézve a tervezetet dolgozzon ki s a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A közgyűlés élénk helyesléssel fogadta az indítványt, amelyet ezután *Varjassy Lajos* elnök elfogadottnak jelentett ki, s a közgyűlést berekesztette.

A közgyűlésen *Urbán Ivánné* és *Varjassy Lajos* elnöklésével jelen voltak: *Abrai Lajosné*, özv. *Boros Beniné*, *Hegedüs Lászlóné*, *Herman Gyuláné*, özv. *Hudetz Ferencné*, dr. *Issekutz Lászlóné*, dr. *Keresztes Gyuláné*, *Kristyóry Jánosné*, *Lőcs Rezsőné*, *Lukácsy Lajosné*, *Reicher Károlyné*, *Steiner Jakabné*, *Steiner Ferencné*, *Simon Karola*, *Virágh Lajosné* urnők, továbbá *Abrai Lajos*, *Tedeschi Viktor* és *Parecz Béla* dr.

Kossuth-ünnep Aradon.

(A századik születési évforduló.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Ez évi szeptember 19-én nagy évfordulóhoz jut a magyar nemzet. Századik évfordulójához ahhoz a napnak, a mikor a haza egyik legnagyobb fia, a nagy idők dicső hőroza: *Kossuth Lajos* megszületett. *Kossuth Lajos* nevének emlékezetének kultusza szent kötelessége a magyarnak, a ki szabadságát köszönheti e nagy név viselőjének és az ünneplésre ritkán volt magasabb alkalom, mint most, a születés évszázados fordulóján. Ezt az évfordulót megünnepli az egész ország és Arad, a hazafias kegyeletnek szent földje nem maradhatott el az ünneplésből. Hogy ez az ünneplés a nagy alkalomhoz és Aradhoz méltó legyen, arra nézve indított mozgalmat az *aradi Kossuth-asztaltársaság*, a mely buzgón tölti be hivatását: a *Kossuth-kultusz* ápolását.

Az aradi *Kossuth-asztaltársaság* szűkebb bizottsága *Kossuth Lajos* születésének századik évfordulója ügyében ma este hét órakor *Péterffy Antal* lakásán értekezletet tartott. Az értekezletet *Nagy Kálmán*, az aradi *Kossuth-asztaltársaság* elnöke nyitotta meg.

Az értekezlet elhatározta, miszerint megkeresést intéz *Arad város törvényhatóságához* az iránt, hogy 1902. szeptember 19-én, *Kossuth* születésének századik évfordulóján, *hazafias ünnepséget* rendezzen és arra nézve, a város illetékes tényezőinek bevonásával, már most tegye meg az intézkedéseket.

Az átiratot a törvényhatóság valószínűleg

a legközelebbi közgyűlésen fogja tárgyalni. Az indítvány sorsa felől nincs kétség, csak az kell, hogy ez az ünnepe olyan lehet, a mint a vértanúk városától meg lehet várni és erre nézve kell, hogy a város hazafias egyesületei és testületei, a Kossuth-asztaltársaság kezdeményezésének példájára, segítő kezet nyujtsanak arra, hogy Kossuth Lajos ünnepe minél fényesebb, lelkesebb legyen.

HIREK.

A közkórház új főorvosa.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Urbán Iván főispán holnap fogja ki-nevezni az aradmegyei közkórház új igazgató-főorvosát, még pedig előreláthatólag *Parecz Gzula dr.* eddigi főorvos személyében, a ki három évtized óta működik a kórháznál s kifejtett működése egyenesen megkívánja, hogy *Matavovszky Nándor dr.* öröke vele töltsék be.

Parecz dr. helyébe *Löwinger Miksa dr.* főorvos lép s az így megüresedő második osztályorvosi állás vár betöltésre, a mely elé a város közönsége nagy érdeklődéssel néz.

A megyei egészségügyi bizottság — mint azt megirtuk — a napokban ülést tartott, melyen a kórháznál megüresedő vezető orvosi állások betöltésével foglalkozott. Az osztályorvosi állásra pályáztak: *Borsos Béla dr.*, a borosjenői közkórház igazgató-orvosa, *Dillenber Emil dr.*, Zemplénvármegye tisztelebéli főorvosa, *Horváth Károly dr.* aradi gyakorló orvos, *Lipscher Mór dr.* fővárosi orvos, *Posgay István dr.* aradi közkórházi első alorvos és *Virányi István dr.* hátszegi járásorvos.

Nagyon sok kilátással pályázott a második osztályorvosi állásra *Borsos Béla dr.*, a ki nemrég tette le kitűnő sikerrel a tisztviselői vizsgát, is. Ugy látszik azonban, hogy *Borsos dr.* eddigi állomáshelyét nem akarja otthagyni, mert ma bejelentette Urbán Iván főispánnak, hogy az aradmegyei közkórházhoz osztályorvosi állás elnyerése végett benyújtott pályázatát visszavonja.

Igy tehát a pályázók száma megkevesebbedett egygyel, a főispánnak pedig könnyebb dolga lesz az állásra reflektálók közül a legkitűnőbbben kvalifikált orvost kiválasztani.

Az anyós a békeszerződésben.

— Érdekes akta az aradi törvényszéknél. —

Arad, május 27.

Az aradi kir. törvényszék válpör-prakszisének érdekes adata kerül alább feljegyzésre. Ez a praksis, a mint tudvalevő, sok romantikus sok szomorú adatot szolgáltat, de nincs híján a humornak se. És aztán ebben a humorban olyan életigazságok is megnyilatkoznak, a melyeket vicceknek hinnének, ha meg nem történtek volna.

Az anyósokról szóló vicceket a fantázia szörny-szülötteinak szokták nevezni. Lehet, hogy úgy is van. De hogy vannak nem jó anyósok is, arra *Pogonyi Nándor kir. törvényszéki albiró* előtt történt a napokban jellemző példa.

Válni készült egy házaspár. A válás oka nem volt hűtlenség, se házasságtörés, hanem a kisebb házi patvarkodás. Hogy az anyósok is része lehetett benne, az alábbiakból következtethető.

Hosszas tárgyalás után végre sikerült a házaselek között a differenciákat elsimítani. A kibékülés után *Pogonyi albiró* előtt megkötötték a békeszerződést, a mely a házaselet folytatását szabályozza. Ennek a békeszerződésnek nevezetes pontja az, a mely az anyósra vonatkozik.

P. Józsefné, a ki szintén szívesen látott jó anyának, illetve anyósnak tekintetik, de *ő ne sűrűn, csak leánya vagy veje meghívására látogassa meg leányát, vagy vejét.*

Abból, hogy az anyós „ne sűrűn” legyen a családi tüzhely körül, könnyen gondolható, hogy a pörösködésben az anyósok is része lehetett. Lesznek azonban, a kik erre azt fogják tanácsolni.

— Nem a békeszerződésbe, hanem mindjárt a házasságlevélbe kell az ilyen kikötést belefoglalni!

— A király elutazása. A mai nappal vége szakadt a budapesti király-napoknak. A várpalota fényes termei elsötétültek, a zajos élet után átvette birodalmát a csend, — vége az udvari életnek. A király ma este 8 óra 30 perckor négy heti tartózkodás után a nyugoti pályaudvarról Bécsbe utazott *Paar, Bolfras és Lichtenstein* herceg szárnysegédek kíséretében. Az udvari személyzet és cselédség egy része már ma délelőtt elutazott, a többi holnap követi a királyt. A főhercegek közül utolsónak maradt *István Károly*, aki ma este fél nyolc órakor utazott el a fővárosból.

— Személyi hír. *Institóris Kálmán* polgármester ma este Bécsből hazaérkezett.

— Udvari ebéd. Ő Felsége a király ma a delegátusok tiszteletere udvari ebédet adott. A felség jobbján *Andrássy Gyula gróf* a magyar, a balján pedig *Bührenreiter*, az osztrák delegáció elnöke ült. A király igen jó hangulatban volt s hosszabban beszélgetett *Szell* és *Körber* miniszterelnökökkel, továbbá *Samassa* érsekkel, *Ernusz* Kelemen, *Dániel Ernő* báró, *Bolgár Ferenc*, *Teleky Sándor gróf*, *Berzeviczy Albert*tel s több más delegátussal. A delegátusok legtöbbszörrel a holnapi örökös kirándulásról beszélt s különösen felhívta erre figyelmüket; társalgott azonkívül a Felség természetesen a delegáció hosszúra nyúlt tárgyalásairól s az ott előfordult eseményekről is. A cercle legnagyobb részét az osztrák delegátusoknak szentelte a király, s közülük különösen a csehekkel társalgott feltűnő sokat. Az uralkodó *Kramarz* cseh delegátussal ennek mai beszédjéről konferált, melyben a *Los von Rom* mozgalommal foglalkozik. Elismerőleg nyilatkozott a király a csehek azon eljárásáról, hogy a budgetet elfogadták.

— A temesvári püspökség. A június 9-ére egybehívott szerb püspöki zsinat egyik legfontosabb feladatát a temesvári püspöki szék betöltése fogja képezni. A patriarcha leginkább azt óhajtaná, ha a zsinat egy közeli rokonát *dr. Leticz György* teológiai tanárt választaná meg püspökké, a többi püspökök azonban más álláspontot foglalnak el. Amde a patriarcha el van tökélve, hogy az első helyen *Leticset* és mellette két szerzetest fog a püspökségre kandidálni; a többi püspökök azonban ezt ellenezni és követelni fogják, hogy a teológiai kar két tagját, *Jaksics Milutin* vagy *Znemski Hilari*ut jelölje. Ha a patriarcha e kívánságot nem teljesítené, nincs kizárva, hogy a püspökválasztást elhalasztják. A püspökök *Jaksics* mellett vannak. Egyébiránt komoly jelöltnek tekinthető *Vidiczki György* kovili zárdafőnök is, a ki annakelölte mint a temesvári szentszék jegyzője működött.

— Uj napilap Aradon. Az aradi zszurnalisztika, mely az utóbbi időben erős fellendülésnek indult, a mai napon érdekes vállalkozással bővült ki. Egy új politikai napilap jelent meg, a melynek már a beosztása is igen érdekes. A lap egyik fele ugyanis reggel jelenik meg e címmel: *Aradi Reggeli Lap*, másik fele pedig a délutáni órákban *Aradi Estilap* címmel, négynégy oldalon. Ugy a reggeli, mint az esti rész a helyi eseményeken kívül a legfrissebb távirati és telefon-értesítéseket tartalmazza s széles körű elterjedésre tarthat számot. Az új vállalkozás ma nagy feltűnést keltett; főleg az esti rész hódította meg egy csapásra a közönség tetszését és érdeklődését. Ez ugyanis az első estilap Aradon, hogy mennyire szükség volt rá, legjobban az igazolja, hogy már ma az összes példányokat elkapdosták. Az új lapot, melyet mi is szívesen üdvözlünk, ügyes tollú fiatal kollégánk, *Hunyár Algernon* szerkeszti nagy szakavatottsággal és ambícióval.

— Szemle a huszárok fölött. A m. kir. 8 honvéd huszárezred parancsnoka, *Allram Lotthár* alezredes, tegnap este Szegedről városunkba érkezett, hogy az aradi osztály felett szemlét tartson.

— Vizsgálat az aradi pénzügyigazgatóságnál. Az aradi pénzügyigazgatóság egyenes-adóügyi osztályát három napig vizsgálta *Jankovits* miniszteri tanácsos. Szombaton fejezte be a vizsgálatot s ekkor az ügyosztályban tapasztalt rend és pontosság felett a miniszter nevében köszönetét és elismerését fejezte ki.

— A zirci képviselőválasztás. Zircen ma ejtették meg nagy izgalmak közt a pótválasztást *Hunkár Dénes* szabadelvű párti és *Udvary Ferenc* néppárti között. A néppárt óriási terrorizmust fejtett ki, úgy, hogy egész nap zavargástól tartottak, de ez szerencsére nem következett be. A két jelölt győzelmi esélye folyton változott: hol egyik, hol másik volt előnyben 20—30 szavazattal. Este 6 órakor hirdette ki óriási izgalomban a választási elnök az eredményt, amely szerint *Udvary 887*, *Hunkár pedig 856 szavazatot* kapott s így a néppárt jelöltjét választották meg 31 szótöbbséggel.

— Sirkó-avatás. *Szendrey Endre*, az Aradmegyei takarékpénztár ifjan elhunyt tisztviselője sirján volt tanulóársainak kegyelete díszes síremléket emelt, a melynek ünnepélyes fölavatása a hó 29-én délelőtt tizenegy órakor lesz az aradi felső temetőben.

— Halálozás. *Gregus Géza*, a mezőhegyesi cukorgyár tisztviselője, 31-éves korában elhunyt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— Egy aradi nevelőnő tragédiája. Megirtuk a napokban, hogy aradi nevelőnő öngyilkosságot akart elkeseredésében elkövetni azért, hogy a Maros hullámai közé szándékozott temetni magát. Öngyilkosságát azonban a Marosparton kaszáló emberek megakadályozták s a kisasszony önkéntelenül bár, de megmenekült a haláltól. A nevelőnőt azonban az öngyilkossági kísérlet izgalmai annyira megviselték, hogy a kórházba kellett vinni; innen ma levelet írt volt gazdájának s azzal fenyegetőzik ebben, hogy *nem fog nyugodni addig, míg a nevelésére bizott kislánykát meg nem öli.* A levelet ma átadták a rendőrségnek. Ma aztán kiderült, hogy a nevelőnő *vulyos idegbaj* támadta meg s így nem volt beszámítható állapotban akkor, mikor a fenyegető levelet megírta.

— Németalföld — köztársaság. Némileg fantasztikus hírt újságol a *Szvet* című moszkvai lap. Arról értesül, hogy *Vilma királynő* betegsége alatt Németalföld államférfiai értekezletet tartottak az ország sorsára vonatkozólag és egyértelműleg elhatározták, hogy a királynő

halála esetén nem engedik a weimari nagyherceget trónra lépni, hanem kiküldik a Németalföldre ugyanis sokat tart nemzetiségére és nem tűri, hogy egy német nagyherceg legyen az uralkodója, mert ez a Monarchia szolgálatát ki az országot. A hollandus hazafiaknak ez a megállapodása arra az esetre is érvényes, ha a királynőnek nem születne gyermeke. A moszkvai lap híret londoni politikai körökben is komolyan tekintik.

— **Csalás az érettségi vizsgálatokon.** *Kolozsvárról* táviratozzák: A királyi főgymnáziumnak érettségi vizsgálatra menő hallgatói a tanterületi főigazgató által beküldött érettségi írásbeli tételeket az intézet egyik tanári szobájának zárt asztalfiókjából éj idején elcsenték. Napok óta szigorú vizsgálat és titkos konferencia folyik az intézetben a betöréses lohas tényének kiderítése és a többi intézkedések megállapítása tárgyában; ezek eredményeképp eddig konstataható, hogy az érettségi írásbeli tételeket, az érettségit tevő VIII. osztályu tanulók évről-évre rendszeresen elcsenik, úgy, hogy a gipszlenyomat után készített álcukokat az érettségi vizsga befejeztével a VI. osztályosoknak, vagyis a következő évben érettségizőknek *szent fogadalom* mellett átadják, a kulcsok őrzésével egyet társuk közül megbiznak s egymás között a titoktartásra szolidaritást fogadnak. Így az érettségi vizsga legnehezebb részén, vagyis a sok fejtörést okozó írásbelin könnyű szerrel estek át, mert a kitűzött nap első órájában még a leggyöngébb tanuló is beadta a jól elkészített írásbeli dolgozatot. Az idén azonban a szolidaritást fogadók egyike árulást követett el, amennyiben tanár rokonának besugta a visszaélést, az illető tanár pedig a tételnek a táblára történt felírása után azonnal megvizsgálta egyik másik tanuló dolgozó-füzetét, melyben a kész dolgozatot megtalálta. Így jöttek rá a már évek óta rendszeresen üzött csalásra és visszaélésekre. A tanári konferencia jelentést tett az esetről a közoktatásügyi miniszternek és bejelentette ama határozatát, hogy a VIII. osztályu tanulók egy részét érettségire egyáltalában nem bocsájtják, míg a kevésbé terheltek csak egy év leteltével tehetnek érettségi vizsgát. E drákói határozatok csak abban az esetben lépnek hatályba, ha a miniszter ezeket megerősíti.

— **A katonák büntetése.** *Károly*, román király, a román függetlenségi ünnep alkalmából hadi parancsot adott ki, amelyben a fegyelméről és büntetéséről is megemlékezik. Jól esik hallani egy király ajkairól azt, hogy most már komolyan kívánja, hogy hadseregében a *verést szüntessék be*. Van benne egy kis beismerés is, konstataciója annak, hogy eddig ugyancsak csépelelték a román katonát. Az óhajítás azonban csak királyi óhajítás marad nyilván. Nem az első király óhajította, hogy ne verjék meg a katonát, azért vidáman hangzik a kaszárnya udvarokon az a csattanás, melyet az altiszt uraktól fölfelé minden katona a tenyerével szokott előidézni. És nemcsak Romániában hangzik. Nálunk is. És így igen szépen meg lehetne szivlelni nálunk is, amit a román király mondott a katonai fegyelméről és büntetéséről.

— **Az eltűnt részvénytőke.** Említettük a minap a *kissodai* román takarékpénztár dolgát, ahol a korábbi igazgatóság az egész 47.000 koronát tevő részvénytőkét elkezelte. Most azt jelentik Temesvárról, hogy 32.000 korona erejéig sikerült telekkönyvi fedezetet nyerni a hűtlen igazgatóság tagjainak ingatlanaira, a hátralevő 15.000 korona ellenében pedig beköveteltek tőlük megfelelő névértékű részvényt, s ezeket megsemmisítették. A forgalomban levő váltókra nézve a tegnapi rendkívüli közgyűlés megállapította, hogy azok mind hitelképes egyénektől erednek, úgy, hogy az intézet fennállása bár megcsappant tőkealappal, biztosítottnak látszik.

— **A budapesti leányrablás.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A városiigeti leányrablás ügyében folytatja a rendőrség a vizsgálatot. *Farkas* Sándor könyvelőt és *Wolf* Lipót dr. ügyvédet, akik véletlenül úgy kerültek az ügybe, hogy éppen abban az időben mentek hazafelé egy Hungária-uti korezmából, szembesítették a leányt, *Almási* Irénnel, aki kijelentette, hogy sem *Farkas*, sem *Wolf*, nem volt a bántalmazói között. A leány a két ember személyleírását a következőkben adja elő. Az egyik középtermetű 35—40 év körüli munkás kinézésű ember, aki németes kiejtéssel beszél. Szakálla volt. Kertésznek mondta magát. A másik 20—22 éves lehetett, kőművesnek látszott. Kertész segédnek adta ki magát. A támadókat nyomozza rendőrség.

— **Érdekes házasság.** Érdekes vegyesházasság folyt le tegnap délután a szegedi anyakönyvvezetőség előtt. *Erdélyi* Lajos városi hivatalnok, az ismert, hírneves szegedi erdélyi muzsikus cigánycsalád tagja kötött hitvesi frigyét a zsidószármazású *Rosenberg* Irén kisasszonnyal, *Rosenberg* Mórné asszony leányával.

— **Alvajáró hadnagy.** A bécsi térparancsnoksági kaszárnyában tegnap éjjel a háztetőkön egy férfialakot láttak fel s alá járkálni. Több katona felmászott érte és elfogta. Csak akkor látták, hogy a szerencsétlen alvajáró, holdkóros. Az illető *Galitzer* Péter gyalogos hadnagy, akit a kórházba szállítottak.

— **Az anyja becsületeért.** Kettős gyilkosság történt Baráti községben, hol *Gajdos* Mihály 17 éves legény agyonlőtte az anyját és a szeretőjét. *Gajdos*né férje halála óta nyílt viszonyt folytatott a kocsisával, *Turi* Sándorral, a ki már *Gajdos* életében is ott szolgált. A fiatal *Gajdos* fiu restelte a dolgot és többször szemrehányást tett az anyjának. Vasárnap délután is keményen összetűztek, miközben *Gajdos*né kijelentette a fiu előtt, hogy a felesége lesz *Turinak* s ha nem tetszik a fiúnak, hát elmehet a háztól. Vasárnap este a fiatal *Gajdos* Mihály azzal a kéréssel fordult nagybátyjához *Gajdos* Miklóshoz, hogy adná oda neki a löfegyverét, mert kutyák járnak be a kertbe, s a veteményben sok kárt tesznek. A fegyvert megkapta s mikor hazaért, az ablakon keresztül látta, hogy az anyja bent szerelmeskedik a kocsisal. *Gajdos* célba vette a szerelmeseiket s először az anyját, azután pedig a kocsisat lőtte le az ablakon keresztül. A kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy csak a kocsisat akarta lelőni, hogy anyját megszabadítsa, de véletlenül az első lövés az anyját találta s ezért a második lövéssel a csábítót terítette le.

— **Ismét egy százmillió örökség.** Az angol *Morning Leader* jelenti, hogy egy belfasti fogoly, *O'Rorke*, százmillió örökséget nyert egy régen elhalt amerikai rokonától. *O'Rorke* volt a neve az elhunyt milliomosnak is, aki 1868-ban Chicagóban szenderült jobblétre. miután örökös nélkül 7 millió dollárnyi vagyont hagyott maga után. Negyvennégy év óta keresik az amerikai hatóságok a boldog rokont, de hiába. Most végre bünt követett el egy *O'Rorke* nevű angol alattvaló s e révén rá esett a kutatók tekintete. Az eddig parlagon hevert tőke kamataival 20 millió dollárra, vagyis 100 millió koronára növekedett. A *Humbert*-eset után azonban bizalmatlanul fogadjuk a hírt.

— **Dráma a kaszárnyában.** *Szécsi* Adolf szegedi fiu, aki a 46. gyalogezrednél a 16. században mint közlegény szolgált, ma reggel 8 órakor szolgálati fegyverével vállon lőtte magát. Az októberben berukkolt *Szécsi* tegnap jött ki a kórházból, ahol hosszabb ideig súlyos betegségben szenvedett. Ma még gyöngékedett kissé és így nem rukkolt ki a századdal, amely még hajnalban elhagyta a kaszárnyát. A fiu reggel 8 órakor egyedül volt a legénységi szobában. Ekkor elővette szolgálati fegyverét és a puská ravaszát az ágy vaskarjához szorította, aztán megrántotta a fegyvert, mely elsült. A golyó a fiu balvállát járta keresztül és a padmalyba furódott. A lövés után befutottak a sza-

bóműhelyből a katonák, akiknek a fiu jókedvűen mondta:

— Szerbusztok gyerekek, én most meghalok.

Egyik katona közelebb lépett hozzá és látta, hogy vállából patakként ömlik a vér.

— Mit csináltál, a teremtésedet? — kérdi az ijedten.

— Meglűttem magamat, — mondta *Szécsi* nevetve. — Elég vót mán a katonaeletből. Sok ez a három esztendő.

A katonák azonnal értesítették az öngyilkosságról a gyakorló-téren levő *Brinzein* Arthur századost, aki *Klein* Lajos dr. ezredorvossal együtt besietett a kaszárnyába. *Klein* megvizsgálta az eszméletén levő fiut és a csapatkórházba szállíttatta. *Szécsi* egész nap jól érezte magát a kórházban, csak este felé tört ki a sebláz. A mindig jó kedvű fiu ekkor nagyon lehangolt lett és a mellette levő katonának a kezét megfogva kérdezte, miközben köny csillogott megtört szemeiben:

— Ugy-e, ezé nagyon megbűntet engem a kapitány ur?

— **Halottkeresés passzióból.** *Kassáról* táviratozzák lapunknak: Özvegy *Dunkel* Vilmosné, a *Kassáról* eltűnt parketgyárosné hosszas keresés után megtalálta a *Hernádban* két facér pincér, a kik kedvtelésből keresték a holttestet. A jutalmul kitűzött 400 koronát a család rögtön kiutaltványozta a pincéreknek.

— **Gyermekholttest a habokban.** Sötét bűnről rántja le a leplet az a fölfedezés, a mire hajósemperek jutottak ma reggel Budapesten. Az összekötő vasuti hid alatt a Duna habjai ártatlan kis csecsemő szörnyen feloszlásnak indult tetemét vetették fölszínre s hajós-legények kihúzták a kis hullát és átadták a rendőrségnek, a mely erélyesen keresi a lelketlen anyát, mert valószínű, hogy annak lelkét terheli az ártatlan csecsemő erőszakos halála.

— **Halottrabló fiu.** A bécsi rendőrség tegnap letartóztatta *Kullmann* Gábor kereskedősegédet, akit azzal vádolnak, hogy *atyját kirabolta halála után*. *Kullmann* ugyanis kitagadták a családból, atyja haldoklásakor azonban megjelent annak betegágyánál. Mikor atyja behunyta szemét, akkor magához vett minden értéktárgyat és pénzt és távozott. Rokonsága feljelentést tett ellene.

— **Jótekonyság.** Néhai *Boros* Gusztáv ur ravatalára szánt koszoru megváltása fejében *Konopy* Kálmán odvosi földbirtokos ur 20 koronát szíveskedett a maria-radnai szegény-alap javára adományozni, mely kegyeletes adományért halás köszönetét fejezi ki az előjáróság.

— **Agyonlőtt csendőr.** Zimonyból jelentik: Tegnap reggel a Duna partján agyonlőve találtak *Petrich* Géza csendőrt. *Petrich* két nappal azelőtt meg lett bizva azzal, hogy két csempészettel gyanúsított egyént figyeljen meg, a mit ő meg is tett. Ugyilátszik, hogy a csempészek észrevették és eltették lábálól. Szigorú vizsgálatot indítottak, a melynek azonban eddig még nem volt eredménye.

— **Ha cipőjével nincs megelégedve,** ha azt tapasztalta, hogy eddigi cipője nem valódi kézi gyártmány, hogy lábat szorítja, vagy formáját veszíti, úgy ajánljuk önnek, keresse fel *Porter* Vilmos Nagy Aruházát, a Szabadság-téren, ahol feltűnő olcsó áron olyan kitűnő cipőt kap, melyre — biztosíthatjuk — nem lesz panasza. Nagy a választék, úgy férfiak, mint hölgyek és gyermekek részére. Ismételen szíves figyelmükbe idézzük: valódi kézi gyártmány, melyért *Porter* Vilmos Nagy Aruháza, a Szabadság-téren kezességet vállal.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Fischer* Armin, *O Radna*. — *Slovák* Emil, *Pécs*. — *Kabók* József, *Újpest*. — *Müller* Sámuel, *H.M. Vásárhely*. — *Lichtmann* Antal, *Putnok*. — *Aschenbrenner* Mátyás, *Károlyváros*. — *Bukovits* Misa, *Zimony*. — *Berger* Miksa, *Budapest*.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Rágalmazási pörök az Andrássy-szobor miatt.

(Ez az egy panaszról.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

Néhány hét előtt kellemetlen leleplezés került az Andrássy-szobor öntése felől a nyilvánosság elé. Első sorban a Beschorner-cég volt súlyosan kompromittálva, a melyről kitudódott, hogy noha előbb negyvenkétezer forintért volt hajlandó megönteneni a szobrot, később ezt az árat hetvenezer forintra emelt fel. A munkát ugyan, melynek a Beschorner-cég részére való megszerzése érdekében Zala György fáradozott különösen, más, tudniillik Róna József szobrász kapta meg jóval olcsóbban, de a leleplezés nem mult el minden következmények nélkül. A nyomán egyelőre is három rágalmazási pör támadt.

A pöröket Kerényi János, Zalának a titkárja, aztán maga Zala György és mint harmadik: a Közmunka-tanács indította. Valamennyi a Beschorner-cég volt igazgatója, Titteldorf Aladár ellen fordult, a ki a dolgot kipattantotta. Azzal kezdődött a kényes affér, hogy Titteldorf elbocsájtatván cége szolgálatából, fölment a miniszterelnökségbe s elbeszélte ott, hogy miért emelték fel Beschornerék a szobor árát oly tetemes összeggel. A miniszteriumban Romy tanácsossal, majd Tarkovich államtitkárral beszélt s a következőket mondotta:

— Kerényitől, Zala György titkárától hallottam, hogy az árkülönbözetből ő kap ezer forintot, a Közmunkatanács egy tagja ötezer forintot s a többi Zalának jut . . .

Érthető feltűnést keltett a leleplezés és Kerényi János, a ki az egész előadást tagadásba vette, indított pört elsőnek. Utána Zala is a pör útjára lépett és a Közmunkatanács tegnapelőtt határozta el, hogy ugyanezt fogja tenni. Kerényi panasza tekintetében mára tüzte ki dr. Székács Aladár albiró a büntető tárgyalást. Mielőtt a bizonyítás szóba került volna, dr. Pollák Illés, Titteldorfnak a védője, az eddigelé beérkezett két panasz egyesítését s e végből a tárgyalás elhalasztását kérte.

A bíró kimondotta ugyan a pörök egyesítését, de úgy határozott, hogy azért a Kerényi ügyben mára meghívott tanukat, Tarkovich államtitkárt és Romy miniszteri tanácsost kihallgatja.

Elsőnek az államtitkár állt a bíróság elé. Tarkovich József újbányai születésű 60 éves, miniszterelnökségi államtitkár.

Székács bíró: Ismeri nagyméltóságod Kerényit és Titteldorfot?

— Onnan, hogy tán kétszer nálam jártak.

— Mily ügyben?

— Előbb Titteldorf keresett fel. Elmondta, hogy Kerényitől hallotta, hogy az Andrássy-szobor pénzéből ő 1000 forintot kap, a Közmunkatanács egy tagja pedig 5000-et. Egyenesen nem is hozzá, de Romy tanácsoshoz fordult, s miután ez nekem jelentést tett, került hozzám is. Másnap magamhoz hívtam Kerényit, a ki azonban kijelentette, hogy mitsem tud az egészről. Egy későbbi napra aztán mindkettőt magam elé kértem. Ez alkalommal Titteldorf a szemébe is megmondta Kerényinek, hogy igenis, a dolgot tőle hallotta. Kerényi ekkor is tagadta a vádat. Mivel pedig így a vesztegetésre semmi pozitív adatunk nem volt, az eljárást abbahagytuk.

Védő: Kegyeskedjék tán a Titteldorf és Kerényi közt történt szembesítést híven előadni.

Tarkovich: Titteldorf becsületszavára nitatkozva erősítette a dolgot, Kerényi pedig tagadott.

— Nem így szólt: „Igen, ön mondta, hogy ön kap proviziót, Zala kap és a közmunkatanács tagja is kap a felemelt árból?”

Tarkovich: Igen, így mondta.

Az államtitkár megesketését nem kívánták. Távozása után Romy Béla miniszteri tanácsos jött sorra. Előtte is Titteldorf a kérdéses vádat szemébe mondta Kerényinek. Szólt a vesztegetésről, de nem emlékszik arra, hogy 2000, vagy 5000 forintról beszélt-e.

Dr. Pollák: Így mondta-e a vádlott neki: „Ön beszélte, hogy azért emelik fel a szoboröntés árát, mert ön kap 1000 forintot, a többin pedig osztozkodik Zala stb.?”

Romy: Nem emlékszem.

— Hát mire emlékszik méltóságod?

— Hogy Kerényinek 1000 forint jut, a többiben pedig a közmunkatanács egy tagja és Zala participál. Kerényi tagadta, hogy ilyet mondott volna. Erre Titteldorf katonatiszti becsületszavát emlegette, hogy igenis a New-York kávéházban mesélte neki Kerényi az előadottakat. Erre Kerényi így felelt:

— Az én polgári becsületszavam is van annyi s kijelentem, hogy valótlan az egész.

A tanuvallomások után dr. Pollák Illés védő bizonyítani ajánlkozik, hogy akkoriban csakugyan folytak ilyen purparlék az árfelemelés felől. E végből kéri kihallgatni Lévy Hugó berlini lakost és Zala Györgyöt. Miután a panaszos is megengedte a bizonyítást, Székács bíró a btkv. 263. §-ának 3. pontja alapján elrendelte azt s a tárgyalás folytatására határnapul június hó 4-ikét tüzte ki.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt lapszerkesztő. Temesvá ról táviratozza tudósítónk: Cramer Alvint, a Deutsches Tagblatt für Ungarn című napilap szerkesztőjét ma vonta felelősségre az esküdszék a magyar nemzet elleni izgatásért. A pör iránt a közönség körében igen nagy volt az érdeklődés, mert ez volt az első nemzetközi sajtópör az új esküdszéki intézmény életbelépése óta. Cramer Alvin lapjában március 25-én „A kivándorlás igazi okai” címmel Striegilis B. aláírással egy cikket közölt, a mely egyebek közt azt állította, hogy a magyar gyarmatokból a németek ki van zárva, hogy a németek a német fegyverekkel meghódított, elődjeik által a kulturának megnyitott országban páriáknak érzik magukat, hogy az előjáróságok zaklatásai és büntetései kizárólag a németeket érik stb. A tárgyaláson Gerdanovics Sándor ítélőtáblai bíró elnökölt. Szavazóbírák voltak Apáthy és Szász törvényszéki bírák. A vádhatóságot Góth Ferencz ügyész képviselte, a vádlott védelmét Korniss Géza dr. temesvári ügyvéd vállalta el. Cramer a hozzáintézett kérdésre azt válaszolja, hogy az inkriminált cikket egy vidéki lapból vette át feleletül Bessenyei Ferencz volt országgyűlési képviselőnek a kivándorlás kérdéséről irt két cikkére. Izgatni nem akart, csak figyelmeztetni akarta a mérvadó köröket a veszedelemre. Góth Ferenc kir. ügyész 11 órakor megkezdte vádbeszédét, a melyben a vádlott bűnösségét bizonyította. Az esküdszék Cramer Alvint, a Deutsches Tagblatt-ban megjelent cikke miatt három hónapi államfogházra és 1000 korona pénzbírságra ítélte, továbbá elrendelte az ítéletnek jogerőre emelkedése után a Deutsches Tagblatt-ban való közzétételét vezércikk alakjában és a lappéldányok elkobzását, a melyekben az inkriminált cikk megjelent. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

§ Vádirat egy aradi kereskedő ellen. Lotári Pál a Forray-utcában fűszerárú kereskedő volt, a midőn egy napon tetemes adósságok hátrahagyásával Aradról eltűnt. Az egyik hitelező

Pollák József, ügyvédje Kertész Miksa dr. utján feljelentette a megszökött kereskedőt, akiről utóbb kitént, hogy Temesvárott telepelett meg állandóan. Az ügyesség a feljelentés folyamán vádat emelt most Lotári Pál ellen hitelezési csalás miatt.

§ A megsértett káptalan. Ady Endre hírlapíró társuk tréfás cikket irt a nagyváradi kanonok-sorról s ezáltal a nagyságos tisztelendő urak sértve érezték magukat. Becsületsértésért pert akasztottak az újságíró nyakába, kit a törvényszék elítelt három napi elzárásra és tíz korona pénzbüntetésre. A kir. ítélőtábla — mint lapunknak táviratozzák — ma ezt a büntetést helyben hagyta. Ady felebbezett a kuriához.

§ A közös lakás. Egy konyhán laktak Simonyi István makói kötélgyártó és Czarabigyé Jakab cipész. A lakótársak békésen megérték egymással. Soha sem volt közöttük még csak nézeteltérés sem addig, amíg Czarabigyé Jakab házába be nem költözött a nyomor. Ideig-óráig kisegítette Simonyi nyomorgó lakótársát kisebb kölcsönökkel, de később már nem akart segíteni. Czarabigyé ez év január 18-án álkulccsal behatolt Simonyi szobájába, feltörte szekrényét és 34 korona készpénzt meg néhány szivart elloptott. Simonyi erre feljelentette a szegedi törvényszéknél, mely a mai tárgyaláson lopás büntetéseért hat havi börtönrre ítélte Czarabigyét.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Árad, május 27.

Az időjárás kedvezőbbre fordult és a termőföld már élénkebb képet mutat.

A rozs virágzásnak indult és szépen áll, kalásza ez időre elég fejlett. A buza néhol buja, néhol a sok nedvesség kárt okozott; jó idő sokat segíthet előnyére.

A tengerit részint újból vetik meg a korábbi ültetvényt kapálni kezdik.

Terméseink állásáról ez ideig az általános hangulat kielégítő.

Mintegy 400 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri hozatott be, mely jó vételkedvnek örvendett napi fogyasztóink vásárlása következtében.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8:20—8:30.

Buza közép minőségű 8—8:10.

Tengeri 4:60—4:70.

Rozs névleges jegyzés 6:60—6:70.

Arpa névleges jegyzés 5:30—5:40.

Zab névleges jegyzés 6:30—6:40.

Az irányzat változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Május 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13— korona mmásanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, május 27.

Magyar aranyjárdék 4%	120.75
Magyar koronajárdék 4%	97.90
Magyar arany 4 1/2 %	130.—
Magyar ezüst 4 1/2 %	100.—
Magyar keleti vasut	119.30
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereménysorsajegy kölcsön	201.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.—
Osztrák papírdárdék	101.30
Osztrák járdék ezüst	101.30
Osztrák járdék arany	120.50
Koronajárdék	99.70
1860-iki államsorsjegyek	152.75
Osztrák-magyar bankrészevény	1600.—
Magyar hitelbankrészevény	712.—
Osztrák hitelbankrészevény	688.25
Osztrák-magyar államvasut	691.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.07
Német birodalmi marka	117.27
London	240.27
Páris	95.27

Budapesti ár- és értéktörzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

Délközvetlen. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv javult. Saliárd irányzat mellett 10,000 méterháza került forgalomba, 2%, közben 5 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanevek kedvezők, tengeri drágább. Időjárás szép.

Zárulat 12 órákor:

Buza májusra	8.64—8.65
Buza októberre	7.77—7.78
Ross májusra	7.15—7.20
Ross októberre	6.71—6.72
Zab májusra	7.10—7.15
Zab októberre	5.77—5.78
Tengeri májusra	5.24—5.25
Tengeri júliusra	5.28—5.29
Tengeri augusztusra	5.34—5.35
Répece augusztusra	11.85—11.95

Zárulat 5 órákor:

Buza májusra	7.80—7.81
Ross májusra	6.70—6.71
Zab májusra	5.78—5.79
Zab októberre	5.26—5.27
Tengeri májusra	5.32—5.33
Tengeri júliusra	5.13—5.15
Répece augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	689.75
Magyar hitelrészvény	713.25
Leszámitolóbank részvény	439.50
Rima-Murányi vasmű részvény	516.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	691.—
Közuti vasút	623.30
Városi villamos vasút részvény	314.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 100—3 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 108—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 107—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 105—6 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 108—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 107—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 104—6 fillérig.

Sertésleltétel. Május hó 24. napján volt készlet 43,834 darab, május hó 25. napján főlhajtatott 1389 darab, május hó 25. napján elszállított 1441 darab, május hó 26. napján maradt készlet 43,782 darab. Üzlet: Csöndes.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsin délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

NAPIREND.

Május 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Emil vértanú. — Protestáns naptár: Emil vértanú. — Görög-keleti naptár (május 15): Pakóm. — A nap két 3 óra 54 perckor, nyugszik 7 óra 28 perckor. — A hold két 11 óra 26 perckor, nyugszik 9 óra 14 perckor.

Kücsök-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Ényhe, keleten elvitre csapadék.

Május 28. Az aradi Állami főreáliskola ifjúságának majálisa (Csálai erdő.)

Május 29. Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsitulajdonosok majálisa (Csálai erdő.)

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Irtá: **Octavio Mendés.**

(55)

(Folytatás.)

III

Frigyes pokol küzdelmeitől szabadult s csakhamar szembe találta magát Károlyival.

— Ah! jöjjön gyorsan Felsőged, Lizi főhercegnő haldoklik.

Eltompulva, vadul — lehetséges volt-e, hogy ő egy nőt bántott? — Frigyes nem is értette, hogy Károly mit mond. Vezetette magát, mint egy gyermek, azt sem tudván, hova. Még csak azt sem mondotta:

— „Oh, fekszik vérében, talán meghal. Fuss, vidd el a szerencsétlent!” Nem, nem tudott még csak gondolkozni sem; szétszórt eszméit képtelen volt összeszedni. Egyedül csak arra emlékezett hogy Gloriane pokoli szépségével egyszerre csak rávetette magát, átölelte és agyát ekkor rémület rázkódattá meg, tört ragadott és sujtott! Aztán hirtelen elfutott, végig rohanva a hosszú folyosókon, félve mindenütt, hogy újra látni fogja illatos hajával, részegítő ajkaival, tüzes szemével!

Megállott; megette ajtó csukódás hallatszott és széles, homályos teremben találta magát. Ki vezette de? Ah! igen, kezdett emlékezni; Károly azt mondta neki:

— Jöjjön Felsőged!

— De minő terem velt ez; nem tudta hamarjában fölismerni . . .

— Károly, Károly, kiáltá.

Semmi válasz. Egyedül volt. Mégis ügytűnt föl előtte, mintha távolról elfojtott panaszt, nyögéseket hallana.

Reszketett.

Néhány lépést hátrált és kimeresztett szemekkel tekintett maga körül. Tapogatózni kezdett a homályban.

A falon vastag szőnyeget érzett és egyik szegletből két egymást keresztező fényvonal világított feléje; kétségkívül valamely falon függő kereszt.

Ekkor kitalálta, hogy Thekla királyné szobájában van, mely egyuttal oratóriuma is volt.

De nem bírta feifogni, micsoda okból vezette őt Károly ide.

Kereste az ajtot, midőn a terem másik oldalán halvány, csaknem észrevehetetlen fénypontot látott világítani. Hasonított a sötétben egy csillaghoz, mely nem meri széllövelni sugarait. És mialatt ezt a pontot nézte, a jajgatás ujból megtörte a csöndet. Frigyesnek eszébe jutott, hogy Károly Lizit emlegette.

Heves léptekkel ment a világító pont felé és felemelte a nehéz függönyökét.

Itt, egy alcove-ban, melybe függőlámpa világított, feküdt Lizi, nem a rózsás, eleven, vidám leányka, hanem egy sovány, halvány, haldokló, kinek homloka fehérebb volt vankosainál. Az ágy előtt Thekla királyné, barna öltönyében imádságokat mormolt, min tege öreg szigoru apáca.

— Ah! sohajtott Lizi.

Valami csekély pir, hasonlóan egy utolsó mosolyhoz, borítá el arcát és ajkát.

Meglátta Frigyeset.

Thekla királyné mozdulatlanul tovább imádkozott.

De Lizi elhaló hangon kérdé:

— Ah! végre eljöttél szeretett Frigyesem!

Nem reméltem, hogy lássalak többé, pedig mily borzasztó lett volna meghalni, a nélkül, hogy még egyszer belenézzek szelid szemeidbe, melyek olyan drágák voltak előttem egykor. Azt mondták nekem, hogy végképen elfeledtél, de nem, te itt vagy mellettem! Ah! tudom, már, nem bitted, hogy ilyen nagyon beteg legyek, azt gondoltad: „Egy kis vesélen fürdés nem olyan nagy baj, nem fog belehalni.” Ezért nem is kérdezősködtem utánam. Pedig látod, Frigyesem, meg kell halnom. A víz nagyon hideg volt, mellhártya-gyuladást kaptam, amint

mondják az orvosok és aztán anyyi, de anyyi bánatom volt, mert te olyan rossz voltál, hogy a baj erőt vett rajtam, látod, édes anyád a haldokló könyörgését rebegi ágyam mellett. Nem azért mondom ezt, hogy sz. mr.-hányásokat tegyék, vagy bánatot okozzak neked; nem; e-jöttei, megbocsátottál és aztán ki tudja, — a kis lányok olyan ostobák, némileg voltak okaid, hogy így cselekedtél, melyeket én nem tudhatok megérteni. Igen, igen, fontos okaid voltak és én nem is kérdem azokat többé tőled. Csak arra kérek, nézz rám — oh! oh! nagyon megváltoztam! Nézz rám hosszasan, nyílt szemekkel és vedd kezemet a teied közé . . .

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 23. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1902. évi május hó 28 án.

A kornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Clairville és Gabett. Fordította: Rákosi Jenő. Zenéjét szerző: Planquette.

SZEMÉLYLEK:

Gáspár apó	Polgár S.	Fuinard	Tukorai L.
Hanri	Békessy Gy.	Grippardin	Sarkadi A.
Jean Grenisó	Bejczy Gy.	Zsermén	Parlagi K.
Beily, bíró	Németh J.	Szerpolette	Karácsonyi.
Jegyző	Juhász S.	Bgy matróz	Abai Gyula.

Kezdete este 7 és fél órákor.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetlen kedves halottunk

Augusztics Erdőfy Ferenc

1848. honvéd őrnagy temetésén részvételökkel lesújtó fájdalomunkat némileg enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is legőszintébb köszönetünket.

A gyászoló család.

Csak vasárnap, jun. 1-ig.

Az ipartestület dísztermében.

Dél-Afrikából csodaszerű dolgok

Tíz évig túl az Océanon és két évig a dél afrikai bur-háboruban vett részt a vereskesztéseknél, ahonnan szép kitüntetésekkel tért vissza magyar hazájába s most sok szép és érdekes gyűjteményét ohajlja bemutatni. — Láthatók lesznek Dél-Afrika vadregényes harcsterei nagyító üveg nélkül, ugyszintén bensülöttének viselkedesei és öltözekei, Dél-Amerika tűzföldi vadnépei és a patagoniai nyers hussal élő népfajok.

Felolvasások naponta délután 5 órákor:

Szerdán: Az angol-bur háborúról.

Most érkezett Dél-Afrikából!

Professores Dr. Angyal Jolán,

itt mint arcismerő tanár, phrenologist, physiognomist, astrologist, graphologist. Fizikai alapokon.

Arcból olvas mindenkinek, mit tanulhat és minő álláshoz juthat tanulmányai révén. Akik a spiritualismusban hisznek, vagy azzal foglalkoznak, azok is médiumra találnak.

Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig.

Belépő-jegy 1 korona. — Gyermek tanárai vezetése mellett 30 fillér.

A Boczkó-téren, a Marek-féle telken

látható a

norvégiai kiállítás és az óriási czethal kiállítás.

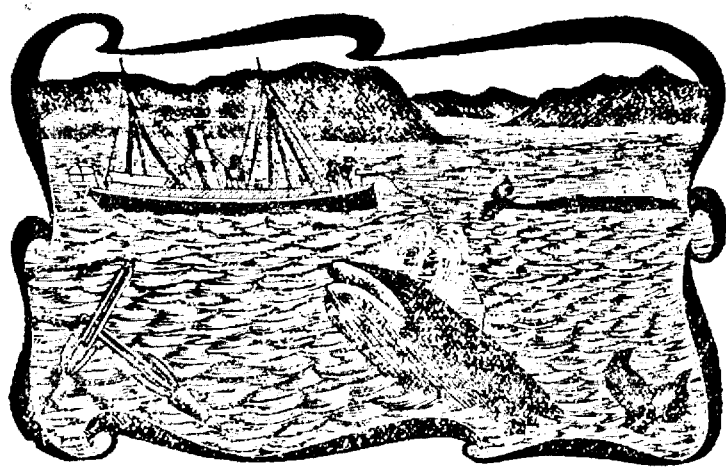
A czethal a világ legnagyobb emlős állata. 21 m. hosszú, 360 cm. magas, 355 mm. súlyu. Kifogták 1900. aug. 1-én a Spitzbergák és a Medve-szigetek között. A fogásnál 75.000 kg. súly volt, a legnagyobb czethal, melyet eddig fogtak.

Külön kiállításban láthatók: 21 ragadozó és mélylátó praeperált hal. szerszámok a fogásnoz, ugymint tengeri szigonyok. Magyarázatok mindig tartatnak.

Nyitva naponta reggel 9 órától este 9 óráig.

Megnyilik szombaton, május 24-én és tart június 1-ig.
Belépti díj 40 fillér, gyermekek és katonák örmesterig 20 fillér. Iskolák és egyetemek kedvezményben részesülnek.

Kiváló tisztelettel Az Igazgatóság.

TELEFON 181.

Pártoljuk a helybeli ipart! Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító müintézet

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári idényre felhívom a t. nagy-
közönséget müintézetemre. Jól felsze-
relt munkás személyzetemmel páro-
sulva, ama kellemes helyzetben va-
gyok, hogy a legmagasabb igényeknek
is minden irányban megfelelhettek. El-
vállalok mindenféle mosható női, férfi
és gyermek ruhákat, bur kalapot, pi-
vere tárgyakat, függönyöket, összes
házi ruházatok mosását a legolcsóbb
egyezségi árak mellett. Kivánatra ház-
tól elvitetem és haza küldöm.

TELEFON 438

Legnagyobb választék
arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,
borszivattyúk,
kutak és gummi tömlők
gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Telefon szám 485.

T. Cz.

Van szerencsém nagyrabcsült
rendelőimnek szives tudomására
adni, hogy folyó évi február hó 1-étől
a Templom-utca 3. sz. alatti

czipész-üzletemet
feloszlattam, de iparomat továbbra
lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,
a Tokóh-téri Kishalmi-féle gőzfürdő mellett
folytatom.

Főtörökvésem oda irányul, hogy
nagyrabcsült rendelőimet ezután
is legnagyobb odaadással, szolid
és pontos kiszolgálásban része-
sítsem, miért is az eddigi pártfo-
gásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség be-
cses bizalmába ajánlva maradok
kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,
czipész. Heim Domokos-utca 2. sz.

Globus- tisztító kivonat

1995

jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

3436—1902. sz.

Pécskai járas főszolgabirajától.

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye pécskai járáshoz tartozó Szemlak községben
lemondás folytán megüresedett községi orvosi állás választás
utján leendő betöltésére határidőül f. évi június hó 26. napjá-
nak d. e. 9 óráját Szemlak község házához kitűzöm.

Az állás javadalmazása 1600 kor. évi fizetés, 40 fillér
nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díj.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint or-
vosi oklevél és az eddigi működésüket igazoló okmányaikkal
felszerelt pályázati kérvényüket hozzám a választást megelőző
napig nyújtásuk be.

Pécska, 1902. évi május hó 22-én.

Schenk Ferencz,
főszolgabíró.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket. 400

idegesség ellen hidegviz-gyógymódot

Dr. Hecht gyógyintézetében,

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Bennlakó és bejáró betegeknek.

Telefon 270.

A haj eredeti színét

viisszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

használata által. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti szí-
nét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény
állandóan megmarad. A fehérenmüt és fejbört nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használata által nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-
tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 30 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Denaturált szesz

házi és ipari célokra magas foktartalommal

literes és félliteres üvegekben Boros Béni-tér 24. sz. a. üzletben elárúsítok.

Ugyanily minőségű denaturált szesz több helybeli fűszer- és vegyeskereskedésben kapható. Minden üveg és dugó **cezéggel van ellátva!**

979

Goldschmidt Mihály.

Házi csengők

bevezetését és javítását szak-szerűen végzi:

Kalmár József

villanyműszerész. 588

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép raktár.

Szakszerű javítóműhely!

4363—1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A világsi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mozsik József, mint Sándor Nuska, illetve Rauchbauer Ferencz engedményese ó-szent-annai lakos végrehajthatónak, öz. Novák Stefánne szül. Dehelyán Szófia, Nevák Pável gyám által képviselt kiskoru Novák Szaveta és Elka, Novák Pável, Novák Mitru, Novák Juon, Miskoj Mitruné szül. Novák Szófia, Muszka Mitruné szül. Novák Anna ó-szent-annai és Krisán Jakabné szül. Novák Szófia mácsai lakosok mindnyájan mint néhai Novák Stefán ösmert örökösei és Kishalmy Ferencz ügyvéd mint ösmertlen örökösök részére kirendelt ügygondnok, újszent-annai lakos végrehajtást szenvedettek elleni 1543 korona 46 fillér tőkekövetelés és járulécai iránti végrehajtási ügyében, a világsi kir. járásbíró-ság területén lévő, Aradmegyében fekvő, az ó-szent-annai 618. sz. tjkvben A. I. 2—10. sorsz. a. 2/4-ed külállományú föld egy negyed részére vagyis 1/8-ad külállományú földre az árverést 1247 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi június hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor Ó-Szent-Anna község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 124 korona 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Viiagoson, 1901. évi december hó 31-ik napján, a világsi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Aknay,

kir. járásbíró.

985

Arad közelében
130 hold

(a 1100 □-öl)

birtok

f. évi október 1-től több évre

haszonbérbe adatik.

Bővebbet: Dr. Mülek Lajos irodájában (Arad Fábian-utca 6. szám. 975

637—1902. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság

3405—1902.

Kisjenői járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Seprős, Kerülő és Apáti községekből, Seprős község székhelylél alakított egészségügyi körben üresedésbe jött körorvosi állásnak választás útján leendő betöltése határidőül folyó évi június hó 11. napjának d. e. 10 óráját Seprős község-házához kitűzöm.

Pályázni óhajtókat felhívom az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényüket folyó évi június hó 3-ik napjának d. u. 5 óráig hozzám nyujtsák. A körorvos javadalmazása: 1700 korona készpénzfizetés, beteglátogatásért esetenként nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér. Seprősön, mint a kör-szék helyén halottkémlést teljesíteni tartozván, azért esetenként 40 fillér díjazást nyer.

Kisjenő, 1902. május hó 22-én.

Csukay Gyula,

főszolgabíró.

971

**Tavaszi és nyári idény
1902.**

VALÓDI BRUNNI SZÖVETEK.

Egy vég 3.10 mtr. hosszú, elegendő 1 férfi öltözetre, (kabát, nadrág és mellény, csak ennyibe kerül:	2 frt 75 kr., 3. frt 70 kr., 4 frt 80 kr-ért jó 6 frt és 6 frt 90 kr-ért jobb 7 frt 75 kr-ért finom 8 frt 65 kr-ért finomabb 10 frt-ért a legfinomabb
--	---

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt-ért, valamint felöltőszöveteket, turista ruhákhoz lodent, finom kamgarnt stb. gyári árban küld a szolidságáról ismert posztógyári raktár 1902

SIEGEL IMHOF BRÜNN.

Mintak ingyen és bérmentve.

Mintahú szállítás.

A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül hozzadják, sokkal elcsöb, mintha közvetítés útján vásárolják.

valodi gyapju szövetből

Haszonbérbeadás.

Csanádmegyében,
Makó és Földeák között

5 km.-re a vasuti állomástól

500 kis hold (1100 □-öl)

gazdasági épületekkel

bérbeadandó 7 évre.

Torontálmegyében,

Valkány állomástól 2 km.-re

600 katasztrális hold (1600 □-öl)

gazdasági épületekkel

12 évre kiadó,

esetleg utóbbi azonnal is átvehető, instructióval és természet, mivel tulajdonosa elhalt.

Értekezhetni: **Eckhardt Oskár** kárnénál Makó, Csanád m.

1905—1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A m. radnai kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth József aradi lakos végrehajthatónak, Kontareszk Nikolae csicséri lakos végrehajtást szenvedett elleni 80 kor. s járulécai iránti végrehajtási ügyében, a m. radnai kir. járásbíró-ság területén lévő, a csicséri 76. számú tjkvben A. I. 1. hrsz. szám alatt felvett egész beltelkes házra 846 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 28-án délelőtti 9 órakor Csicsér község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 84 kor. 60 fillért, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M. Radna, 1902. évi április hó 28 án

A kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatósága.

Polgár,

kir. albiró.

976